

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

MTI
MAGYAR TÁJÉKOZTATÓ

Feladó szerkesztő:
Baló László
Feladó kiadó:
Bares Sándor

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 133-000.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1948. szeptember 28. 6 óra -- perc

A fővárosi iskolákba 24.000-rel több tanuló iratkozott be, mint tavaly.
- A főváros közoktatási szakbizottságának ülése

Vn/Ni/Gs/Gy Gá A főváros közoktatásügyi szakbizottsága Szoboszlai Ferenc tanácsnok elnöklésével ülést tartott. Fonó Ernőné a szülői munkaközösségek szerepét ismertette a demokratikus nevelésben. Ezek a munkaközösségek komoly eredményeket értek el anyagi, szociális és politikai tekintetben és a jövőben még jobban kiépitik azokat.

Szoboszlai Ferenc tanácsnok beszámolt az ügyosztály munkájáról. A fővárosi általános iskolákba 66.000 tanuló iratkozott be a tavalyi 55.000-rel szemben, az összes iskolatípusokba pedig 88.000, a tavalyi 64.000 tanulóval szemben. Az új tanévben 180 új tanerőt alkalmaztak. A tanerők kétharmadrésze nő. Férfitanerőben olyan nagy a hiány, hogy fiú iparos-tanuló iskolákban is sok helyen nők tanítanak. A "kibontó-rendszer" oktatást a tavalyi 8 osztállyal szemben 64 osztályban vezették be. Az iparos iskolák nagy fejlődést mutatnak. A dolgozók iskoláinak száma a felszabadulás utáni 7-ről 19-re emelkedett, az akkori 690-el szemben most közel 4.000 a tanulók száma. Örvedetesen emelkedett a zenét tanulók száma. Ebben a tanévben élvonalra került a napközi otthonok problémája. Het új napközi otthont rendeznek be. Eddig 52 körzeti mintá-napközi otthont állítottak föl.

Erre a tanévre 1.700.000 forintért 240.000 darab könyvet vásároltak az iskolák számára, ezenkívül 2000 mesekönyvet a napközi otthonoknak. A fővárosban 40.000-nél több óvodáskorú gyermeket tartanak nyilván, az óvodák azonban jelenleg csak 8.000 gyermeket tudnak befogadni. Főleg a külső körületekben van szükség új óvodákra.

Jövőre három új iskola épül a fővárosban 45 tantorommal.
A hozzászólók elismeréssel nyilatkoztak mind a szülői munkaközösségek, mind az ügyosztály munkájáról.

A szakbizottság egyhangúlag állást foglalt az ottan, hogy az iskolákban 1/3 órával kezdjék a tanítást. A kültalokokon egyes iskolákban már reggel 7 órakor rendkívüli felügyeletet kell tartani, mert a munkásszülők dolgozni mennek és gyermekeiket már ekkor beküldik az iskolába./MTI/

A gáz- és elektromosművek 15, a vízművek 20 %-kal termelnek többet, mint 1939-ben

Bp & Vr/Sk/Gy Gá A fővárosi üzemgazdasági szakbizottsága Bodnár László tanácsnok elnöklésével ülést tartott, amelyen egyhangú helyesléssel vette tudomásul, hogy korszerűsítik a vízszolgáltatási szabályrendeletet és lehetővé teszik a peremvárosok és községek bekapcsolását a fővárosi vízszolgáltatásába. Gálóosi Györgyné megállapította, hogy a szabályrendelet annakidőjén reakciós szellemben készült és megakadályozta a környéken élő dolgozók életszínvonalának emelését. /Folyt./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2. kiadás 1948. szeptember 28. 6 óra 05 perc

A gáz- és elektromosművek 15, a vízművek 20 %-kal termelnek többet, mint 1939-ben, folyt./ Bp & Vr/Sk/Gy Gá

Helyeselte a szabályrendelet módosítását, majd indítványára a bizottság elismerését és köszönetét fejezte ki a vízművek dolgozóinak, akik rohammunkát végeznek és akiknek köszönhető az üzem fejlesztése.

A továbbiak során egyhangú helyesléssel fogadta el a bizottság a polgármester előterjesztését, mely szerint még ebben az évben a főváros vízműveitől kapnak vizet Budakeszi, Békásmegyér községek Postszentlőrinc köt lakótelepe. Tudomásul vette a bizottság, hogy Budáorsöt máris bekapcsolták a vízművek hálózatába. Az elnöklő tanácsnok bejelentette, hogy a környék bekapcsolása nem okoz gondot a vízműveknek, amely napi termelését a közeljövőben már 425.000 köbméterre tudja emelni. A főcsövek lerakási költségét a főváros vállalja, a községek az elosztósövek kiépítésének költségéhez járulnak hozzá a Torvhivatal segítségével.

Az elnöklő tanácsnok beszámolt a fővárosi nagyüzemeknek egyre emelkedő termeléséről s jelentette, hogy a gázművek és az elektromos művek 15, a vízművek pedig 20 százalékkal többet termelnek, mint 1939-ben. A nagyüzemek pénzügyi helyzete is kielégítő. A gázművek deficitje eltűnt, sőt 450.000 forint feleslege van, kedvező az elektromos művek anyagi helyzete is, de a legjobb helyzetben a vízművek vannak: az üzem másfélmillió forinttal járul hozzá a községi háztartáshoz és a hároméves munkatervet saját anyagi erejéből fedezi./MTI/

A viteldijak leszállítása óta 50 százalékkal emelkedett az autóbusszutasok száma

Bp & Vr/Sk/Gy Gá A fővárosi közlekedési szakbizottságának ülésén az elnöklő Várdai György helyettes ügyosztályvezető bejelentette, hogy a szabálytalanul közlekedő gyermekek részére a főkapitányság oktató füzetet küldt el a szülőknek, hogy gyermekeiket oktassák ki a helyes közlekedésre.

Osongrádi István Boszkárt-igazgató közölte, hogy a legutóbbi utasszámolás eredményeit most értékelik ki. Egyelőre új autóbusszvonalakat nem nyitnak, hanem a már meglévő vonalakon sűrítik a járatokat. Nikl Mihály főtanácsos hangsúlyozta, hogy a viteldijak leszállítása óta az utasok száma átlagosan 50 százalékkal emelkedett, a dolgozók hetijegyével utazók száma pedig 300 százalékkal több, mint azelőtt volt. A viteldijak leszállítása szociális és pénzügyi szempontból is kitűnően sikerült.

/Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3. kiadás 1948. szeptember 28. 6 óra 10 perc

/4 viteldíjak leszállítása óta 50 százalékkal emelkedett az autóbusszutasok száma, folyt./ Bp & Vr/Sk/Gy Gá

A hozzászólók elismeréssel méltatták a Beszkárt nagysz. basu újjáépítési és közlekedésfejlesztési munkáját, majd az utazóközönség nevében több kívánságot tolmácsoltak. Többi között sürgették a megszüntetett 69-os és 53-as villamosok visszaállítását, s kérték, hogy az 59-os villamosok éjszakai közlekedési idejét legálább egy órával hosszabbítsák meg. A viteldíjak leszállítása óta az autóbusszok gyakran zsúfoltan közlekednek s emiatt rongatag a potyautas. Fel kell hívni a közönség figyelmét arra, hogy aki nem fizeti meg a viteldíjat, az a köz. ellensége és ezzel kapcsolatban egészséges közvélemény kialakítását sürgették. A dolgozók érdekében többen sürgették, hogy éjjeli autóbusszjáratokat indítsanak a perifériákra is a színházközönség elszállítására. A Várba közlekedő 16-os autóbusszok utvonulát hosszabbítsák meg a Lánchidig, hogy összeköttetés létesülhessen a 2-os, 3-as és 8-as autóbusszokkal. A taxiórák állandó ellenőrzését sürgette a bizottság.

A Beszkárt vezetőségének megnyugtató válasza után a bizottság a jelentéseket elfogadta. /MTI/

A férj feljelése a háztartási munkáknál előforduló baleseteknél

KM & Gy Gá Kovács Juliáné takarítás László Ferenc koreskadó lakásában ablaktisztítás közben a létrán megcsuszott és az évez összevagdolta. A munkásné kártérítési pert indított, mégpedig úgy a koreskadó feladása, mint maga a koreskadó ellen. László Ferenc a bíróság előtt ezzel védekezett, hogy a háztartást feladása vezeti és így a balesetet ő nem felelős. A budapesti törvényszék el is fogadta ezt az érvelést, az ítélőtábla azonban kimondotta, hogy Kovács Juliáné munkát, melynél baleset érte, a férj érdekében is végezte, de különben is a feladást a háztartásvezetés körében, ahová a takarító munkálatok is tartoznak, a férj meghatalmazottjának tekintendő, vagyis esolekményoi és mul szításai ebben a körben a férjjel szemben is jogkövetkezményeket vonnak maguk után. A tábla ezzel az indoklással Lászlót kártérítési fizetésére kötelezte. /MTI/

Jubilumi összejövetel a Dolgozók Klubjában

Ma & Gy Gá Három éve, 1945 szeptemberében a kommunista, szocialdemokrata és a Szakszervezeti Tanács által kiküldött népbírák megalakították a munkásparti népbírák egységes testületét. A hároméves jubileum alkalmából a testület tagjai a Dolgozók Klubjában összejövetelt tartottak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1948 szeptember 28 6 óra 15 perc

Rendelattervezot a demokratikus bizottságok tagjaival szembeni kártérítési követelések megszüntetésére

Tö & Ma/Gy/Hnó Gá A felszabadulás utáni átmeneti időben, amikor a közigazgatás rendes működése lehetetlen volt, a közigazgatási hatóságok tevékenységét az egyes nemzeti, termelési, földigénylő és más demokratikus bizottságok látták el. Ezek a bizottságok az akkori rendkívül nehéz körülmények között az ország túlpraállítására és a gazdasági élet megindítására érdekében számos olyan intézkedést voltak kénytelenek tenni, amelyek a fennálló jogszabályokkal ugyan nem voltak teljes összhangban, azonban a termelés érdekében feltétlenül szükségesek voltak. Minthogy méltánytalan lenne, ha a bizottságok tagjai ezért a tevékenységükért most esetleg egyesek kártérítésre köteleztetnének, indokoltnak mutatkozik az ilyen követelések érvényesítésének megfelelő korlátozása. Ezért az igazságügyminiszterium rendelkezést készített, amely szerint a szervek tagjai ellen nem lehet olyan követelést érvényesíteni, amelyet a német megszállás megszűnése után, de 1947 január 1.-e előtti intézkedésük miatt támasztottak velük szemben. A már folyamatban lévő pert a bíróság hivatalból felfüggeszti, a korábbi végrehajtási esolekményeket pedig hatályon kívül helyezi. /MTI/

Ljavára

Karácsonyra befejezik a Lánchid budai szakaszának felszerelését - Látogatás a MÁVAG hidépítőinél

KM/Hnó Gá A MÁVAG hidgyárában óriási hangárban folyik a munka. Itt szerelték össze rohammunkával a Szabadság-hid, a szolnoki Tisza-hid, a Margit-hid, a Déli összekötő és többi hid alkatrészeit. Csunya, foltozott deszképület. Ez a mult.

A hangár előtt áll a munkásöltöző gyönyörű, emeletes épülete a legkorszerűbb berendezéssel, fürdővel. A hároméves terv első évének sikeres befejezésekor építette a vállalat a gyár dolgozóinak. Ez a jelen.

De épül a jövő is: előtérben a Lánchiddal. Sok alkatrésze a készülő hidnak már várja a beszerelést az üzem félhomályában és kinn az udvaron a meleg, őszi napfényben.

Weishaupt főművezető nagyköteg kék rajzot hoz magával. E rajzokon már szóp, karsu iv köti össze a pesti és budai oldalt. Csak rajzok még, de már a valóság is készül. Köröttünk zug a munka: a daru csongotve hordja az alkatrészeket, ütemesen folyik a szegecselés és ezer meg ezer szegecs sokezer furatán keresztül lassan összekapcsolódnak az alkatrészek. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás

1948 szeptember 28.

6 óra 20 perc

/Karácsonyra befejezik a Lánchid budai szakaszának felszerelését, folyt/

KM/Áné Gá - Az új Lánchid jóval erősebb lesz, mint volt - mondja a művezető. A múltban úgy építették a hidat, hogy előbb a láncok kerültek a pillérek közé és a láncokra szerelték fel az uttestmerezítőköt. Most fordítva lesz. Az uttestmerezítők oly erősek, hogy saját súlyukon felül elbirják a láncokét is. Így a szerelés egyszerűbb és olcsóbb lesz: a régi öblőperdő helyett pár kisegítő "fajárut" állítunk a Dunába. Ezek segítségével helyezük be az egyes szakaszokat anélkül, hogy a hajóforgalmat zavarnánk.

Nyolcvan centiméterrel szélesebb lesz a hid, amint azt a rajzok is feltűntetik. - A régi hidon két autóbusz nem mehett el egymás mellett, az új hidon kényelmesen elférnek majd. Beszélgetés közben a hevítmunkás percnként röpti a vörösen izzó szegecsüket a szegecselőkhöz. A gép tompán kalapál, szikrák szállnak, reccsogva dolgozik a furógép. Szemelláthatóan "nő" a hid. Látásra önkénytelenül felmerül a kérdés:

- Mikorra készül el teljesen? Mikor s átvehetünk majd át a Lánchidon? ...

- Tervünk szerint a Lánchid első megnyitásának 100. évfordulójára, jövő novemberre készen leszünk ... de már a jövő hónapban, október 15.-én megkezdjük a budai nyílás felszerelését és karácsonyra a budai oldal beszerelésével az első pillőrig készen leszünk. - Tavasszal, amikor a jég már leuszott a Dunán, az összes alkatrészek készen lesznek s megkezdhetjük a nagy szerelési munkát.

- A Lánchidon kívül milyen új munkákat végeznek el a terv utolsó évében?

- Három nagy munka áll előttünk: Tökaj környékén 19 vasuti hidat, Baján egy nagy vasuti hidat szerelünk fel. Budapesten a Bartók Béla-uton, a Gubacsi-uton és a Soroksári-uton építünk utáthidalókat.

Bucszunk. A MÁVAG hidópitői, akik a közlekedésügyi miniszter és a NIK irányítása mellett börtön lendülettel folytatják országépítő munkájukat, új, nagy munkában vannak. Következő állomás: a Lánchid. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.6. kiadás

1948. szeptember 28.

8 óra 35 perc

A Petőfi kollégium távirata a MDP politikai bizottságához

& Go/Go/Sa Ö A Petőfi kollégium az alábbi táviratot intézte a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságához:

A NEKOSZ Petőfi Sándor történész-kollégiumának tagsága közös gyűlésen megvitatta a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának határozatát a NEKOSZ helyzetéről. Pontról-pontra áttárgyaltuk a határozat megállapításait és egyöntetűen arra az álláspontra jutottunk, hogy a politikai bizottság kritikája mélyenszántóan igaz. Nemcsak általános NEKOSZ viszonylatban, hanem a mi kollégiumunkra is vonatkoztatva. Kommunisták és nem kommunisták egyaránt őszinte lelkesedéssel kívánunk a Magyar Dolgozók Pártja által mutatott uton járni. Következő munkánk céljának elérésében a feltárt hibák kiküszöbölését tartjuk. Halásak vagyunk a Magyar Dolgozók Pártjának, hogy érdemcsitott bennünket erre a kritikára és ígérjük, hogy munkánk kal be fogjuk bizonyítani, hogy méltók vagyunk rá. /MTI/

Repülőnap Budaörsön

Közlm.& Ko/Ko gs A vasárnapi repülőnap iránt, amely régebb látott látványosságot ígér, hatalmas érdeklődés nyilvánul meg mindenfelé. Az üzemek dolgozói a repülőnapra csoportosan mennek ki a budaörsi repülőtérre.

A nagy érdeklődésre való tekintettel az Országos Magyar Repülőegyesület gondoskodott arról, hogy az érdeklődőket vonaton és autóbuszokon egyaránt zavartalanul kiszállíthassák a budaörsi repülőtérre. Reggel 8 órától kezdve rövid időközökben indulnak egyrészt a vonatok Budapest Kelenföldi-pályaudvarról, másrészt a Móricz Zsigmond-körtérről az autóbuszok Budaörsre. Az ünnepség belépőjegyei a trafikokban és az IBUSZ pavillonokban három forintért már kaphatók. A vasuti jeggyel kombinált "Sz"-betűvel felülvonattal belépőjegyek négy forintba kerülnek. Ezek a jegyek a különvonatokra oda és vissza menetigazolványul is szolgálnak. Az autóbuszok egy-egy forintos menetjegyet adnak ki ebből az alkalomból különjárataikon.

A repülőnap programja megőrzeni azt az érdeklődést, amely megnyilvánul a dolgozók körében. A repülőnapon a pilótabravúr minden formájában gyönyörködhetnek azok, akik kimennek a budaörsi repülőtérre október 3-án. Kötélkropulástól lóggömbvadászatig legjobb sportrepülőink mutatják be tudásukat. /MTI/

5

MTI BELFÖLDI HIREK

B4. kiadás 1948 szeptember 28. 9 óra 40 perc

Szélhámos házaspár garázdálkodik a fővárosban

Fő & Jf/Mn/Ko Ba Az utóbbi időben több fővárosi és dunántúli lakos tett feljelentést a rendőrségen egy szélhámos házaspár ellen. A házaspár karionülő gyermekkel esténként váratlanul beállított hol ide, ahol oda és éjszakára szállást kért. Éjszaka kifosztották a lakást és mire a lakásadók felbőredek, hült helyük volt. Mintegy husz fosztogatást követtek el hasonló módon. A nyomozás megállapította, hogy a szélhámosságokat Pártos Odón autószerelő és felesége követi el. A vöröshajú, pattanásos arcú férfi és felesége ellen körözést adtak ki. A rendőrség kéri a nagyközönséget, hogy ákít fenti személyleírású egyén szállás-kérés céljából felkeres, azonnal adja át a legközelebbi rendőrnek. /MTI/

Halálos korékpárkirándulás

Fő & Jf/Mn/Ko Ba Vasárnap délelőtt Varga Lajosné, szül. Mókusz Gabriella 22 éves, Tatra-utca 66. szám alatti lakos kerékpárturára indult barátjának. Hazafeléjévet a Szépvölgyi-úton oly nagy sebességgel száguldozott lefelé korékpárjával, hogy nem bírva fékezni, nekierohant egy kőkerítésnek és egy villanyoszlopba vágta fejét. Varga Lajosnét egy arraháladó tehergépkocsi az Irgalmas Kórházba akarta vinni, de az asszony utközben belehalt sérüléseibe. /MTI/

Vonatfosztogató magántisztviselő

Fő & Jf/Mn/Ko Ba Vasárnap a Keleti-pályaudvaron a nyomozók tetten-érték Bereze Lajos 32 éves magántisztviselőt, amikor az egyik vonat-fülkéből egy bőröndöt, aktatáskát és egy ballonkabátot el akart vinni. Kihallgatásakor beismerte, hogy már hat alkalommal volt büntetve hasonló bűncselekmények miatt. Előzetes letartóztatásba helyezték. /MTI/

Gépállomást kapott Kunágota

ÁMG & Lakos/SH/Ko Ba Szeptember 26-án, vasárnap adták át rendeltetésének a kunágotai állami gépállomást. Kunágota képviselőtestülete a község dolgozó parasztsága nevében most táviratilag köszönte meg Rákosi Mátyásnak és a földművelésügyi kormányzatnak az állami ajándékát: a gépállomást. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás 1948 szeptember 28. 11 óra -- perc

Folytatódik a csepeli/nagysikerű Magyar-Szovjet Barátsági Hét

Zs/b/Ko Ba A Magyar-Szovjet Barátsági Hét keretében kedden este 7 órakor a csepeli sportcsarnokban színes szovjet kisfilmek bemutatására kerül sor. A kisfilmek élve ábrázolják a gyönyörű szovjet tájakat, a szovjet művészet és kultúra alkotásait és megismertetik a nézőt a szovjet humorral.

Szordán este 1/2 6-kor a csepeli munkásotthonban Majakovszki-estet tartanak, Bánki Zsuzsa, Péchy Blanka, Sennyei Vera, Horváth Ferenc, Mádi-Szabó Gábor, Garai György és Antal István közreműködésével. Konferál Békés István. - Csütörtökön és pénteken este 7 órakor a WM kulturális osztály színjátszó csoportja a munkásotthonban Rahmanov "Viharos alkonyat" című színművét adja elő.

Szombaton este 7 órakor a sportcsarnokban a Székesfővárosi Zenekar hangversenyez. A hangverseny keretében Csajkovszki, Haasaturian, Weinér és Berlioz művei kerülnek bemutatásra. Október 3-án, vasárnap este 8 órakor a Tánocsics-mozi bemutató filmszínházzá való avatásával fejeződik be a csepeli Magyar-Szovjet Barátsági Hét. Nógrádi Sándor miniszterelnökségi államtitkár ünnepi beszéde után az "Orosz kérdés" című film bemutatója lesz. /MTI/

Az élelmiszerjegyek árkiegészítési díjának megszüntetése

Bp & Vr/SH/Ko Ba A polgármester közli, hogy a II. ellátási csoportba sorolt fogyasztók október 1-től árkiegészítési díjat nem fizetnek. Az alapjegyűkért 50 fillért, az únollató jegyűkért 30 fillért fizetnek. A II. ellátási csoportba tartozók élelmiszerjegyéről, valamint testimunkás, nehéz testimunkás- és anyasági kenyérpótlójegyéről a kenyérszelvényeket a körzeti jegyfiokok levágják és bevonják. /MTI/

A községi iskolák 10.000 főnyi tanulóifjusága vesz részt a Repülőnapon

Bp & Vr/SH/Ko Ba Az október 3-i Repülőnapon a községi iskolák mintegy 10.000 főnyi tanulóifjusága vesz részt. A tanulók a belépőjegyet díjtalanul kapják. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 8. kiadás

1948 szeptember 28.

9 óra 30 perc

Kilenc hentest és két állatorvost vettek őrizetbe fokotvágás miatt

Fő Jf/Ma/Ko Ba A gazdasági rendőrség Gyöngyösön megállapította, hogy dr. Szalai József, a város állatorvosa összeszóvkozott a városi gazdag hentességekkel és hozzásegítette őket ahhoz, hogy sorozatos fokotvágásokat kövessenek el. Szalai dr. altisztjének adta bélyegzőjét és az a henteseknél láttamozta a húst. Minden sertés után 20 forintot, szarvasmarha után 40 forintot kapott. Az állatorvos kihallgatásakor beismerte, hogy több mint tízezer forintot szedett össze hasonló módon. Körülbelül 2000 darab állatot vágtak le engedély nélkül Szalai közreműködésével a városi hentések.

Megállapította a nyomozás, hogy Szalain kívül dr. Bárdosi Zoltán várnagyi főállatorvos is résztvett az üzletekben és ő is sorozatosan adott ki kényszerítési engedélyeket. A hentések a fokotvágott állatok után nem fizették be az előírt illetékeket s így 40.000 forinttal károsították meg az államot. Körülbelül 5000 kilogramm zsírt is be kellett volna szolgáltatniuk.

A gazdasági rendőrség a nagyhentéseket, Tariczky Lászlót, Cserkó Ferencot, Hanófer Zoltánt, Bibel Istvánt, Guba Alajost, Sankovics Lászlót, Szabó Gábort, Szabó Ferencot, Szóó Mihályt és a két állatorvost őrizetbe vette és az államügyészségre kísérte át. /MTI/

Az MDP Központi Ellenőrző Bizottságának határozata

§ Ko K8 A Magyar Dolgozók Pártja Központi Ellenőrző Bizottsága az alábbi határozatot hozta:

"Dr. Kardos László, a NEKOSZ volt főtitkárát, országgyűlési képviselőt kommunista funkciójához nem méltó erkölcsi magatartása miatt a Központi Ellenőrző Bizottság szigorú megrovásban részesíti.

A Központi Ellenőrző Bizottság megállapítja, hogy Kardos László magatartásával a NEKOSZ hallgatóira rossz hatással volt, destrualta őket. Bár cselekedetei következtében megérdemelte volna a Pártból való eltávolítását, mégis a Központi Ellenőrző Bizottság lehetőséget akar adni Kardos Lászlónak arra, hogy olkvetett hibáit **günkájával** jótégye." /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 10. kiadás

1948 szeptember 28.

11 óra 50 perc

Vita a "Simone és a béké"-ről - A nagyüzemek kulturmegbizottainak látogatása a Vigszínházban

Di/Sk/Ko Gá A budapesti nagyüzemi kulturosoportok titkárai hótfőn este meglátogatták a Vigszínházat, hogy megvizsgálják, megördenli-e a színház "Simone és a béke" című újdonsága az üzemek dolgozóinak támogatását. Az előadást követő vita felszólalói egyhangulag megállapították, hogy a bemutatott darab nem felel meg az üzemi dolgozók igényeinek. - Elvitathatatlan - mondották a felszólalók - a színház vezetőségének, a rendezőnek és a társulat művészeinek jóindulata, de ez kevés. A dolgozó tömegek olyan darabokra tartanak igényt, amelyek az ő problémáikat vetik fel, a felvetett problémákat megoldják, a felvetett kérdésekre minden opportunizmus, minden elkenés nélküli válaszokat adnak. - Ehhez a darabhoz - mondotta Lónárt István, a Szakszervezet kulturoosztályának közönségszervezője - nem hozhatjuk el az üzemek munkásait, de igérjük a színház igazgatóságának, hogy az üzemek dolgozói estéről-estőre megtöltik majd a Vigszínház nézőterét, anint igényeiket kielégítő, haladószellemű, magas művészi fokon álló népi-realista darabot ad elő a társulat. /MTI/

A Vasutas Szakszervezet a vidék kulturszínvonalának felemeléséért

Di/Sk/Ko Gá A Vasutas Szakszervezet kulturtitkársága nagyjelentőségű akciót indított. A Szakszervezet kitűnő, élvonalbeli kulturosoportjai olyan vidéki helységeket keresnek fel, ahova a haladó magyar színjátszás, zene és énekkari kultúra eddig még nem tudott eljutni. Azok a kiváló eredmények, amelyeket a vasutas kulturosoportok, az országos centenáris kulturversenyek, továbbá az első nemzetközi munkáskórus-versenyek során elértek, biztosítékai annak, hogy a vasutas kulturosoportok munkája a vidék kulturszínvonalának felemeléséért vívott harcot eredményesen viszi majd előre. /MTI/

A szegedi felsőipariskola szép teljesítménye

Kir & Ki/Hav/Ko Ba Szeged, szeptember 28.

A "Tanulj jobban" mozgalom keretében a szegedi felsőipariskola nyerte országos viszonylatban a harmadik, Szegeden pedig az első díjat, ugyanakkor első lett az ország valamennyi műszaki középiskolája között. Ezzel elnyerte a Kossa István vándorserleget, amelyet büszkeséges ünnepség keretében adtak át az iskolának. Páti Ferenc tankerületi főigazgató ebből az alkalomból további kitartó munkára hívta fel az iskola ifjúságát. /MTI/

S.

Vádindítványt adott ki az államügyészség a seregpusztai földmivesszövetkezet igazgatója ellen

Tö & Ma/Sk/Ko gs M. Kovács Pál, a rtápiószentmártoni, seregpusztai földmivesszövetkezet ügyvezető igazgatója a Tervhivatal által a seregpusztai iskola építésére kiutalt összegből 15.000 forintot nem az iskola építésére használt fel, mint ahogy azt a kiutalás előírta, hanem más célra fordította. A Tervhivatal leküldte ellenőreit Seregpusztára, akik megállapították, hogy Kovács a Tervhivatalnál hamis elszámolásokat nyújtott be az építkezésekről. Minthogy az ellenőrök bűnosolekményt láttak fennforngni, a Tervhivatal áttette az egész ügyet a budapesti államrendőrség gazdasági rendészeti ügyosztályához. Ilyen előzmények után indult bűnvádi eljárás Kovács Pál ellen magánokirathamisítás bűntette és a hároméves gazdasági terv megvalósítását veszélyeztető bűntett miatt. Vádindítványt adott ki ezenkívül az államügyészség Mizsei Károly, Zsoldos Ferenc, Mészáros Miklós és Bogdán István iparosok ellen is, akik Kovács kérésére hamis, el nem végzett munkálatokról kiállított számlákat irtak alá. Végül Konez János ácssegéd ellen az a vád, hogy Kovácsal összejátszva, a kollektív szerződésben megállapított, 1.95 forint órabér helyett 5 forint órabért vett fel. Kovács és társai bűnügyét a budapesti munkásbiróság fogja tárgyalni. /MTI/

Püspökké szentelték Bereczky Albertot

Kö/SH/Ko gs A kálvin-téri református templomban kedden délelőtt püspökké szentelték Bereczky Albert amamellőki református püspököt. A püspökszentelő istentiszteleten résztvett többek között Szaksits Árpád köztársasági elnök, Nagy Imre, az országgyűlés elnöke, Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Mihályfi Ernő miniszter, a köztársasági elnöki hivatal vezetője, Pesta László miniszterelnökségi, Kiss Róland honvédelmi és Kovács Máté kultuszállamtitkár, Pető Lajos pestmegyei főispán, Róvász Imre, Enyedi Andor és Győri Eleonór református püspökök, Thuróczy Zoltán evangélikus püspök vezetésével az evangélikus egyház, Csiky Gábor unitárius püspök vezetésével az unitárius egyház küldöttsége, az izraelita és a görögkeleti egyház küldöttségei és sok más személyiség.

Benkő István esperes bibliaolvasása és imádsága után dr. Victor János egyházkerületi lelkészi tanácsbíró mondott felszentelési beszédet, majd Bereczky Albert letette a hivatali esküt. Victor János megáldó imádsága, az esperesek kézrátétele és áldása után Bereczky Albert püspök tartott igehirdetést és mondott imádságot.

- Könyörgünk azokért - mondotta a püspök imájában - akik kormányoznak és igazgatnak minket.

Az ima után a püspök megáldotta a gyülekezetet, majd elénekelte a Himmuszt. /MTI/

Ordas Lajos püspök és társai a munkásbiróság előtt

Tö & UL/SH/Ko gs A budapesti munkásbiróság dr. Csajtai-tanácsosa kedden délelőtt 10 órakor kezdte tárgyalni Ordas Lajos bányakerületi evangélikus püspök, Radvánszky Albert egyházi főfelügyelő és Varga Sándor egyetemes egyházi főtitkár valutaügyét. A személyi adatok felvételénél kitént, hogy Ordas Püspök és Radvánszky főgondnok a második fizetési osztálynak megfelelő, Varga Sándor egyetemes főtitkár pedig az ötödik fizetési osztály szerinti javadalmazást kapja, államségélyből kiegészítve. Radvánszkyknak egymillió forintnál értékeesebb bérháza, Vargának Balatonföldváron 40.000 forintos villája van.

Dr. Csajtai elnök felhívására dr. Alpár András államügyész ismertette a terjedelmes vádiratot.

Ordast, Radvánszkyt és Vargát az államügyészség külföldi követelés bejelentésének elmulasztásával, Radvánszkyt és Vargát az aranyrendeletbe ütköző valutakihágással és Vargát még külön sikkasztással is vádolja. A vádindítvány szerint Ordas püspök Svájcban, Svédországban, majd Amerikában gyűjtött az evangélikus egyház részére. Amerikában meg is szavaztak az ottani egyházi szervek a magyarországi testvéregyháznak - hatóvi időtartamra - évi 250.000 dolláros segélyt. Ennek az összegnek 1948. évre esedékes első részletét Ordas és Radvánszky nem jelentették be a Nemzeti Banknál.

Az államügyészség megállapítása szerint többszáz ezer dolláros tételek bejelentése hiányzik. Ordas püspök kisebb dolláresekkel is megsértette a valutarendelkezőseket, Radvánszky pedig - bár minderről tudott - nem akadályozta meg a törvényellenes esolekményeket.

Varga Sándor az evangélikus egyház főtitkára, lehetetlen pénzkezelést folytatott a főtitkári hivatalban, hatalmas összegek ocruzával történt feljegyzésekkel, rögtönzött "pénzjegyzékekkel" futottak át a hivatalon. A revizori vizsgálat 177.000 forint hiányt fedett fel. Megállapították azt is, hogy ezt az összeget Varga sikkasztotta el: egyik bizonyítéka ennek az a Balatonföldváron 42.000 forintért vásárolt villa, mely múlt nyáron Varga nevére került.

Végül indítványozta dr. Alpár András államügyész, hogy az uszorabiróság - a kiszabandó büntetésekön felül - Ordast 50.000, Radvánszkyt 100.000 és Vargát 150.000 forint vagyoni előtéttel megfizetésére kötelezze.

A védő ügyvédek a vádindítvány ismertetésénél követelték a munkásbiróság "illetékeség-hiányának" megállapítását, a munkásbiróság azonban rövid tanácskozás után visszautasította a védőlel indítványát, mivel "Ordas és társai valutáris esolekményei súlyosan érintik a magyar gazdasági életet."

/folyt.köv./ LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1948 szeptember 28. 12 óm 35 perc

Ordas Lajos püspök és társai a munkásbiróság előtt, 1. folytatás/

Tó & UL/SH/Ko gs Ordas püspök állt elnök a biróság elő. 1948 óta püspöke a bányakerületi evangélikus egyháznak, Ordas Lajos püspök állását:

- Minden anyagi kérdésben az egyetemes egyházi felügyelő tehát Radvánszky a felelős. Elmondja, hogy a külföldi testvéregyházaktól, az Egyházak Világszövetségének genfi vezetőségétől megszavazott segélyek hovatartozásáról az ugynevezett Segélyosztó Bizottság intézkedett, melynek elnöke Radvánszky Albert, tagja ő is. Az 1947 tavaszán Svájcba, Svédországba, Dániába és Amerikába tervezett segélygyűjtő utat az Egyházak Világszövetségének genfi vezetősége tette lehetővé, ez adott beutazási engedélyt Amerikába is. Itt az amerikai luteránus egyház elnökségével lépett érintkezésbe Ordas és ígéretet kapott hat éven keresztül évi 250.000 dollársegély folyósítására.

Elmondja továbbá, hogy 1947 végén felszólítást kapott az evangélikus egyház Amerikából, állítsák össze az 1948-as költségvetést és azt küldjék ki az Egyházak Világszövetségéhez, Genfben. Egy 1948 márciusában érkezett levélből azután megtudták Ordasék, hogy 1948-ra 150.000 dollár rondes, 100.000 dollár rondes juttatást, 1947-re visszamenőleg pedig még külön 41.000 dollár segélyt szavaztak meg a magyarországi evangélikus egyház számára.

- Nem tett semmiféle bejelentést? - kérdezte a tanácselnök - mikor az értesítést közbevetette?

- Nemcsak én kaptam meg az értesítést, hanem külön Radvánszky és Varga is - mondja Ordas.

- Van tudomása arról, hogy ők milyen lépéseket tettek a kötelező bejelentéssel kapcsolatban?

Ordasnak nincs tudomása erről. Beszáról arról, hogy a Gazdasági Főtanácshoz kérvényt intéztek, melyben 800.000 forint segélyt kértek, ezt rögtön meg is kapták a GF-től. 1947 novemberében a Nemzeti Banknál bejelentettek egy 30.000 dolláros segélyt, ez alkalommal a Gazdasági Főtanács 100.000 forinttal egészítette ki az összeget.

/folyt.köv./

Ujabb falvakban gyulladt ki a fény

& Sk/Ko gs A századik falu bekapcsolásával majdnem egyidejűleg az ország különböző részein számos más falu is kapott áramot. Az Állami Villamosművek dolgozói munkaverseny keretében szinte hihetetlen gyorsasággal hajtják végre a faluvillamosítási tervet. Az elmúlt napokban a következő községeket kapcsolta be az Állami Villamosművek a villamoshálózatba: Órszentmiklós, Vácbotyán, Tab, Zics, Polány, Felsőmocsolád, Sukoró. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1948 szeptember 28 12 óra 40 perc

Időjárásjelentés

& Vá/Vá Ba A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 28.-án, kedden délután:

Az Atlanti-óceánon, szárazföldünk partvidéke előtt dél nyugat-északkeleti irányban igen heves viharciklonok vonulnak a meleg tengeri légtömegekkel árasztják el Nyugat- és Észak-Európa. Közép-Európában, valamint a Szovjetunió délnyugati vidékein tovább tart a lezálló légáramlás okozta eszdecs, száraz idő.

Hazánkban hétfőn a hőmérséklet ismét általában 24-26, a fővárosban 27 fokig emelkedett. Az ég változóan felhős volt, de esőt nem jelentettek. Az éjszaka folyamán 8-10, a teltajmenti rétegben helyenkint 5 fok alá hűlt le a levegő.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 4.3 fokkal, a légnomás napi középértéke 0.4 mm-rel magasabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapesten kedden délután a hőmérséklet 19 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnomás 767 mm, alig változik.

Varható időjárás szerda estig: Hőmérséklet szél. Változó felhőzet, valószínűleg eső nélkül. Helyenkint rögzölőd. A hőmérséklet alig változik. /MTI/

Felhívás az Írószövetség tagjaihoz

& Sk/Vá gs Az Írószövetség e heti, esztörtéki klubnapjára csak a szövetség tagjai és külön meghívott vendégek jöhetnek el a helyiség korlátozott befogadóképessége miatt. Erre a körülményre nyomatékosan felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

Kérelem: Az Írószövetség elnöksége kéri a napilapok főszerkesztőit, hogy a fenti kommunikát közöljék lapjaikban.

K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1948 szeptember 28. 12 óra 50 perc

A Parlament kupolasarnokában október 15-én nyitják meg a Szakszervezeti Tanács Kongresszusát és a kongresszusi kiállítást

Szakt/KM/Ko gs A Szakszervezeti Tanács Kongresszusával egyidőben a Parlament kupolasarnokában nyitják meg a kongresszusi kiállítást is. A rendezőség részletes tájékoztatója szerint az október 15-től november 2-ig tartó kiállítás vasárnap és ünnepnap reggel 9-től este 7-ig, hétköznap délután fél 2-től este 7-ig lesz nyitva. A csoportos látogatók számára vezetőket állítanak be, akik a kiállítással kapcsolatban részletes tájékoztatót nyújtanak.

A kiállítás anyagát az alábbi főbb csoportok képezik:

1./ A dolgozók oszarnoka, 2./ a szakszervezeti munka oszarnoka, 3./ a szakszervezeti mozgalom története, 4./ a szakszervezetek és az újjáépítés, 5./ a szakszervezetek a stabilizációban, 6./ a fordulat éve és a szakszervezeti mozgalom, 7./ a szakszervezeti mozgalom legfontosabb területei: nevelés, szociálpolitika, termelés.

A kiállítás világosan megmutatja majd azokat a hatalmas eredményeket, amelyeket a magyar demokráciában a munkásság és a parasztság összefogása, valamint a munkásság és az értelmiség együttműködése megvalósított.

Ismerteti a kiállítás az ifjúsági és a nőmozgalom oszlokvő részvételét hazánk kulturális és gazdasági megerősítésének munkájában, de helyet kap ezenkívül a szakszervezeti mozgalom minden területe.

A kiállítás gazdag anyaga szemléltetően mutatja a szakszervezeti mozgalom jelentőségét, harcait, a szervezett dolgozók döntő szerepét a demokrácia fejlődésében. /MTI/

A Földművelésügyi Minisztérium panamistái a népbíróság előtt

Na/SH/Ko gs Dr. Olti Vilmos tanácselnök elnöklésével a népbíróság különtáncosa kedden folytatta az FM összeesküvői és panamistái bűnügyének tárgyalását. Dr. Tóglási Lajos 41. rendű vádlott azoknak az összegeknek a kiutalásáról tett vallomást, amelyeket az Agrártudományi Egyetem rektori szobájának luxusberendezéseire fordítottak, ahelyett, hogy oktatás céljait szolgáló berendezéseket vásároltak volna.

A különtáncos dr. Tóglási Lajos vádlottat vallomása után szabadlábra helyezte.

Generál Miklós, az Agrártudományi Egyetem gondnok, volt a következő vádlott. Környezetben védekezik, minduntalan kitérő válaszokat ad az elnök kérdéseire. 45 mázsa fát az egyetem pinceszéből átszállított Mészár Oszkárnak, aki ezért egészen a fegyelmi eljárás megindulásáig semmit sem fizetett. /folyt.köv./ K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1948 szeptember 28. 13 óra 05 perc

/A Földművelésügyi Minisztérium panamistái a népbíróság előtt, 1. folytatás,

Na/SH/Ko gs A főnyűző berendezések megvásárlásával kapcsolatban semmi ellenvetést nem tett, S. Szabó Ferenc államtitkár-ra hivatkozik, mint aki rágaszkodott a teljesen fölösleges luxusberendezések megvételéhez. Hütlön kezelés miatt már egyszer előzetes letartóztatásban volt.

Gyarmathy népbiztos Mészár Oszkár és Generál Miklós vádlottakkal szemben újabb vádat emelt, a védők felszólalása után a különtáncos tudomásul vette a vádkiegészítést. Utána újból kihallgatták dr. Mészár Oszkár 13. rendű vádlottat a fával elkövetett sikkasztás ügyében. Mészár Oszkár és Generál Miklós kihallgatása során kiderült, hogy bűnösen gazdálkodtak, közjavakat tulajdonítottak el. Generál Miklós gondnok az egyetlen fájából szállított dr. Mészár Oszkárnak, az ügyosztály főnökének. /folyt.köv./

Amerikai újságírók Darvas miniszterrel

ÉPM & SH/Ko gs Kedden délután Darvas József építés- és közrakományügyi miniszter fogadta Tad White és Otto Verseas újságírókat, az amerikai News Agency munkatársait és Robert Capa-t, a Magnum Photos /Newyork/ világhírű fotóriporterét. A látogatók hosszasan elbeszéltek Darvas miniszterrel az országot ért háborús károkról és az újjáépítés eredményeiről. Darvas miniszter részletes tájékoztatást adott a fővárosban, a vidéki városokban és a falvakban folyó nagyarányú lakásépítésről.

Robert Capa, a világhírű fényképész bejelentette a miniszternek, hogy érdekes anyagot állítanak össze magyarországi tapasztalataikról és azokat fényképpel is illusztrálják. /MTK/

Szerdán tárgyalja a rögtönítélő bíróság a móri szovjet hősi emlékmű elleni merénylet bűnügyét

Tö & Kl/SH/Ko gs Megállapítást nyert, hogy a móri szovjet hősi emlékmű felrobbantására szervezkedett társaság élén Stumpf Alajos rádiószerelő dolgozta ki a tervet és bevezette a tervbe öcsét, Stumpf Jánost, továbbá Harponer György villanyszerelőt is. A robbanóanyagot Aldrást Imre volt Dráva-légionista századparancsnok postán küldte. Ezt is megállapították a nyomzás során, hogy a móri emlékmű felrobbantása után más terrorcselekményeket is végre akartak hajtani.

A merényletet már átkísérték az ügyészség főhadjáról, ahol részletesen kihallgatták őket. Az államügyészség rögtönítélő bíróság összehívását indítványozta és ennek értelmében szerdán fél tíz órakor Sárkány Márton dr. a büntetőörvényszék elnöke elnöklésével össze is ül a statáriális bíróság, hogy ítéletet mondjon a merénylek felett. A vádat Alapi Gyula, az államügyészség vezetője képviseli. /MTI/ K

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1948 szeptember 28 13 óra 15 perc

Vizállásjelentés

& Vá/Vá Ba Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi Osztálya jelenti:

A Duna alacsony vizállással Strudonig árad, legjobb apad. A Dunavizének hőmérséklete Komáromnál 14, Budapestnél 15.5, Mohácsnál 15 Celsius fok. A mai dunai vizállások: Scharding 242 cm 15 %, Linz 168 cm 17 %, Strudon 223 cm 17 %, Krums 207 cm 16 %, Bécs 183 cm 15 %, Pozsony 233 cm 17 %, Oroszvár 217 cm 23 %, Dunaremetc 283 cm 21 %, Gönyű 166 cm 22 %, Komárom 140 cm 15 %, Esztergom 158 cm 13 %, Budapest 213 cm 21 %, Dunapent. l. 177 cm 21 %, Dunaföldvár 130 cm 17 %, Paks 181 cm 19 %, Baja 253 cm 21 %, Mohács 275 cm 21 %.

A Rába Szentgotthárdnál minus 69 cm 5 %, Győrnél 157 cm 17 %. - A Dráva Zákánynál 46 cm 22 %, Barcsnál 101 cm 24 %, Drávaszabolcsnál 180 cm 41 %.

A Tisza igen alacsony vizállással Vásárosnamény-nél és Szolnok-Osongrad között árad, máshol apad. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabeocsnál 14, Tokajnál 15, Szolnoknál 15, Szegednél 16.5 Celsius fok. A mai tiszai vizállások: Tiszabeocs minus 71 cm 9 %, Vásárosnamény minus 129 cm 7 %, Tokaj minus 93 cm 9 %, Tiszafüred minus 101 cm 11 %, Szolnok minus 136 cm 9 %, Osongrad minus 216 cm 9 %, Szeged minus 118 cm 11 %.

A Szamos Csongernél minus 73 cm 3 %. - A Bodrog Sirospateknél 58 cm 9 %. - A Sajó Bánrévénél 30 cm 11 %. - A Hernád Hidasnémetinél minus 10 cm 6 %. - A Berettyó Berettyóújfalunál minus 142 cm 0 %. - A Körösök Körösszakállnál minus 40 cm 9 %, Békésnél 12 cm 15 %, Gyománál 220y cm 34 %. - A Maros Makónál 29 cm 5 %.

A Balaton Siófoknál 79 cm 69 %. / TI/

Állati termékek felhozatala

KÖH & b/h/Ko gs Az Országos Közellátási Hivatal közli, hogy az elmúlt szeptember 20-tól 25-ig terjedő héten tovább javult a tojás-felhozatal. 1530 lada tojást hoztak fel az előző heti 1360 ladával szemben. A vágott csirke- és tyúkfelhozatal 42.500 darabról 56.250 darabra, a vágott liba- és kacsa-felhozatal pedig 36.000 darabról 40.850 darabra emelkedett. Ugyancsak javult a sertés felhozatala, amiből 2406 darab volt az előző heti 2238 darabbal szemben. /MTI/

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 18. kiadás 1948 szeptember 28 13 óra 30 perc

A Nemzeti Bank jelentése a bankjegyforgalomról

MNB & Vá gs A bankjegyforgalom a Magyar Nemzeti Bank szeptember 23.-i kimutatása szerint a szeptember 15.-i forgalommal szemben 43.6 millió forinttal 2387.3 millió forintra csökkent. Az állami zsrószámok egyenlege 184.1 millió forinttal 410.8 millió forintra csökkent. Az egyéb számlák egyenlege ezzel szemben 47.- millió forinttal 64.2 millió forintra apadt, végeredményben tehát a zsrószámok együtt s összege 137.1 millió forinttal 474.5 millió forintra növekedett. Az érekszlet 21.3 millió forinttal 492.5 millió forintra esett. A váltópénzkészlet 0.3 millió forinttal 18.5 millió forintra csökkent. A leszámított váltók összege 96.- millió millió forinttal 847.9 millió forintra apadt. A folyó számla-kihelyezések 218.6 millió forinttal 2357.8 millió forintra emelkedtek. A betétek 68.5 millió forinttal 974.9 millió forintra növekedtek, amelyből a takarékbetétek 4.2 millió forinttal 117.9 millió forintra csökkentek, ezzel szemben a folyószámlán elhelyezett betétek 72.7 millió forinttal 857.- millió forintra szaporodtak. Az "Egyéb követelések" 25.8 millió forinttal 234.2 millió forintra emelkedtek, az "Egyéb tartozások" 55.8 millió forinttal 220.2 millió forintra apadtak. /MTI/

xxx

E kiadásunkhoz mellékeljük és a t. Szervezőbizottságok rendelkezésére bocsátjuk a Nemzeti Bank Hoti jelentését.

Megalakult az ügyvédi kar eszesszerelése

Tó & Ku/SH/Ko gs Az ország öt itélőtáblájának területén működő ügyvédi kamarák megalakították az ügyvédség legfőbb szervezetét, az ügyvédi Kamarák Országos Bizottságát. Az a bizottság az 1948. XXIX. törvényekkel rendelkezési alapján az eddigi gyakorlattal szemben, itélkezni fog másodfokon az ügyvédek foglalkozásában. Eddig ugyanis az ilyen ügyeket a Kuria ügyvédi tanácsa bírálta felül. Az Országos Bizottság megalakítását az ügyvédi kar önkormányzatának kizsoltatását jelenti, mert a jövőben saját ügyeikben, maguk az ügyvédek intézkednek. A Bizottság elnöke dr. Kádár Miklós lett, aki megtartotta a Budapesti ügyvédi Kamara főtitkári tisztét, alelnöke dr. Váradi Lajos, a Győri Kamara tagja, főtitkára dr. Kovács István, aki emellett megmaradt a Budapesti Kamara alelnöke, főügyésze pedig Barna Imre, a BSZKRT jogügyi osztályának vezetője, aki a BSZKRT jogügyi osztályát továbbra is vezeti. /MTI/

K

B 19. kiadás

1948 szeptember 28.

13 óra 40 perc

A főváros pénzügyi szakbizottságának ülése

Bp & Vr/Sk/Ko gs A főváros pénzügyi szakbizottsága kedden délelőtt Fodor Gyula alpolgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a szordai törvényhatósági közgyűlés előterjesztésű pénzügyi vonatkozású polgármesterei előterjesztéseket tárgyalták. A bizottság hozzászólás nélkül tudomásul vette, hogy a főváros telket eszeről előnyös feltételek mellett az egyik vegyészeti gyárral s hogy ingyen telket enged át a esarnoki, piaci és ólomiszerkereskedők szabad szervezete részére, annak háza és üdülőtölp építési előjaira. A továbbiakban a bizottság tárgyalta az augusztus 1-től december 31-ig terjedő kiigazító költségvetés módosítása tárgyában készített előterjesztést.

Földes Mihály felszólalásában a közlekedés rendkívüli fontosságára hívta fel a figyelmet.

Gyömrői Sándor sürgette a Gellért-szálló újjáépítésének befejezését, majd Fodor Gyula alpolgármester a Boszkárt szabadjegyekkel kapcsolatban bejelentette, hogy a főváros vezetősége folterjesztésben kérte a szabadjegyek meghagyását a törvényhatósági bizottsági tagok részére. Megemlítette, hogy a Gellért-szálló szállódnai része állami kezelésbe ment át és 9 millió forint költséggel fejezik be újjáépítését.

A polgármesterei előterjesztés elfogadása után a pénzügyi bizottság a főváros 1945 és 1946 évi zárlati kimutatásával kapcsolatos előterjesztést tárgyalta.

Földes Mihály a rendkívüli időkre való hivatkozással megállapította, hogy senki sem készíthetett szabályszerű zárószámot s ezért be kell érni az egyszerű zálogi kimutatással. Rámutatott a főváros pusztulására, a fővárost ért rendkívül nagy károkat s hangsúlyozta, a kormány a Nemzeti Bankon keresztül annakidején komoly segítséget nyújtott a fővárosnak.

Gyömrői Sándor az előterjesztéssel kapcsolatban hivatkozott arra a világviszonylatban páratlan eredményre, amellyel a magyar demokrácia az inflációt leküzdötte. Az első világháború után hat évig tartott az infláció, míg a második világháború után a demokrácia egy év alatt leküzdötte az infláció romót és értéktálló valutát teremtett.

Ezután a Községi Takarékpénztár részvényeinek a Nemzeti Bank részére való átadását a főváros pénzügyi bizottság a postatakarékpénztár által történő átvételét tárgyalták. Bognár József polgármester mindkét tényből örömmel állapította meg, hogy eltűnik a határvonal, amely állam és főváros között volt és eljön az az idő, amikor már csak közösségekről beszélünk. Azzal a ténnyel, hogy a Községi Takarékpénztár részvényeit átadta a Nemzeti Banknak, beleilleszkedett abba a strukturába, amellyel az állam az ország pénzügyeit egységesítette.

/folyt.köv./

LP

B 20. kiadás

1948 szeptember 28.

14 óra 10 perc

/A főváros pénzügyi szakbizottságának ülése, folytatás/ Bp & Vr/Sk/Ko gs

Ezután a szakbizottság Budaörs, Budakeszi, Bókásnegyer és Pestszentlőrinc megyei városoknak a Víznyelk által történő vízellátását tárgyalta. Földes Mihály hangsúlyozta, hogy Budapest környékének több mint 500.000 dolgozóját kapcsolta már öddig is be a főváros a vízellátásba. Elesen állást foglalt az egyik napilap cikke ellen, amely szóról- szóra a következőket írja: "A Víznyelket a főváros közbizottsága tartja fenn, elsősorban tehát arról kell gondoskodni, hogy Budapest területén mindenütt ivóvízhez jusson a lakosság. Ha onnők a foladatnak a Víznyelk ologet tett, akkor kerülhet sor a pestkörnyéki városok és községek ellátására." Hangsúlyozta Földes Mihály, hogy a környékiek 30 millió keresztli adót fizetnek Budapesten. A népi demokrácia nem ismer területi elkülönítést. A környékiek sok tízezzer dolgozónak előbb van joga a városi vízhez, mint esetleg egyes villarayonoknak.

Dárdai István azt kérte, hogy a pestkörnyéki lakók ne fizessenek magasabb árat a vízért, hanem egységes áron kell a budapesti és a környékiek lakosságának a vizet kapnia.

Halász Alfréd a vita során hangsúlyozta, tul kell lenni azon a felfogáson, hogy kisebb közösségek érdekeit védje a főváros. A környék lakóinak jogos követelése Budapesttel szemben, hogy vizet kapjanak, mert itt fizetnek adót és csak a lakáviszonyok miatt kényszerültek a környékre. Az előterjesztést ezután elfogadták és a bizottság ülése ezzel véget ért. /MTI/

Bereczky Albert püspöki szókfoglaló beszéde

Zs/Sk/Ko Gá A Dunakeszi Református Egyházközség kedden délelőtt tartott rendkívüli közgyűlést ünnepélyes keretek között iktatta be hivatalába Bereczky Albert püspököt. Az új püspök a Kálvin-téri templomban tartott ismertetést után a teológiai akadémián diszertációt tartotta nagyhatású szókfoglaló beszédét.

Bereczky mindenekelőtt az egyház szerepével foglalkozott és kijelentette, hogy az egyház Isten országáért van, de legkevésbé papok fenntartására szolgáló intézmény. Majd az egyház és az állam viszonyának kérdéséről szólva, a következőket mondta:

- Meggyőződés, hogy az itóletes romok helyén megindult új magyar életben, a Magyar Köztársaságban Isten adott új, irgalmas életlehetőséget és nagyon megbecsülni való szolgálati alkalom egyházunknak.

/folyt.köv./

LP

B 21. kiadás 1948 szeptember 28. 14 óra 20 perc

/Bereczky Albert püspöki székfoglaló beszéde, folytatás/ Zs/Sk/Ko Gá

Ravasz Lászlóra hivatkozva megállapították, hogy a társadalom átalakulásával kísértése az egyháznak, hogy azonosítsa magát a létunt osztályuralommal és az új államrendben ellenséget lásson, ha az egyházat megejtí ez a kísértés, az a végzetes szorop vár rá, hogy átalakul illegális politikai párttá. A maga táborába gyűjti az előzetlen és ellenszói elemeket, a hozzá való tartozás nem a hitnek, hanem a politikának lesz az állásfoglalása. El kell őrnünk - hangoztatta - hogy az egyház ne legyen politikai tábor. - Ezután így folytatta:

- Egyházunk azt az új helyzetet, amit a szocialista irányban átalakuló magyar demokrácia ad, nyíltan és egyeztetően elfogadja Isten közéből kapott lehetőségnek. A bibliai egyházi alapelvek vezették zsinatunkat, amikor az új magyar állam kormányzatával meggyezést létesített. Akik volen együtt a meggyezésen fáradoztak, jó lelkiismerettel állnak Isten és emberek színe elé, abban a meggyezésben, hogy egyrészt az egyháznak az a feladata, hogy a békesség munkálója legyen a magyar társadalomban, másrészt, hogy a benne lévő nagy építő erővel a jóakaratu emberek munkáját segítse. Ősi kollégiumokat őriztünk meg az egyház munkamezejében, tanárok és tanítók ezreinek munkáját és e színtereit biztosítottuk, templomok és gyülekezeti házak újjáépítésére kaptunk lehetőséget s megnyertük az egyház további missziói tevékenységének feltételeit is. Kifejezzük itt azt a reményességünket és bizalmunkat, hogy egyházunk jövőbeni életigényeire vonatkozó tárgyalásaink ugyanolyan megértésre találjanak a kormányzatnál, mint amilyen megértést a kormány illetékes tőnyezőinél az előkészítés során tapasztaltunk.

Bereczky Albert foglalkozott a református egyháznak a római katolikus egyházhoz való viszonyával: - A római katolikus egyházzal való kapcsolatunk mindig problematikus volt - mondotta. - Nagy töredéknek tartjuk az ugynevezett keresztény egységnek olyan értelmezését, amely a politikai katolicizmussal akar közös frontot állni, elfolejtve, mi lenne a következőnyo - Isten ne adja! - egy ilyen front győzelőnek. Mindez nem jelenti, hogy mindig kőszén ne lennőnk a valóban keresztény lelkekkel a hit, a keresztény élet és az ebből fakadó erkőlosi értékek szolgálatába állani.

Beszéde további részében a református egyház feladataival foglalkozott Bereczky Albert, majd az egyetemes konvent és az egyházkerületek novében dr. Balogh Jenő konventi világi elnök, egyházkerületi főgondnok készőntötte. Kovács Mátó államtitkár a vallás- és közoktatásügyi minisztérium novében fejezte ki üdvözlőjét a püspöki beszéde alkalmából. Az evangőlikus egyház képviselőjében Thuróczy Zoltán püspök, a görögkőleti egyház novében Varju János püspöki helynök, az unitárius egyház novében Csiky Gábor dr. püspöki helynök, a methodista egyház novében Szőcs János szuperintendens, a szabad egyházak képviselőjében Somogyi Imre, a baptista egyház elnök fejezte ki jókívánásait az újonnan beiktatott Bereczky Albert püspöknek. /MTI/ K

B 22. kiadás

1948 szeptember 28.

14 óra 45 perc

/Ordas Lajos püspök és társai a munkásbiróság előtt, 2. folytatás/

Tő & UL/SH/Sk Gá Vallomása további során Ordas elmondja, hogy a Nemzeti Bank igazgatóinál tett látogatásakor kérést intézett hozzájuk, hogy a külfőldről érkező segélyek alkalmával a Gazdasági Főtanács - az egyházi szervek külön kérése nélkül - minden alkalommal utaljon ki forintsegélyt is az evangőlikus egyháznak.

Dr. Osajthy tanácselnök ismerteti Ordásnak körábbi, rendőrségi vallomását, melyben a Nemzeti Banknál szintén bejelentetlenül hagyott 88.000 dollárról Ordas mint "követelésről" beszélt. A vádlott most ezt a vallomását szépitgeti:

- Nem tudtam, hogy a szavakon ennyi mulik - mondja - ezt csak kintlévőségnek tekintetem, helyesebben bizonytalan segélynek.

Az elnök azt a kérdést próbálja tisztázni, hogy ki felelős végeredményben a dollárkövetelések be nem jelentéséért. Ordas azal védekezik, hogy az anyagi ügyeket a világi vezetőség intézte, s amennyiben vita merült fel, az egyetemes presbiterium döntött. Az elnök ismerteti egy Ordáshoz intézett angolnyelvű levelet, melyben nagyobb összegű dollársegély kilátásba helyezősérről van szó. Ordas az angol kifejezést most "közlésnek" fordítja "kötelezettség" helyett.

Az elnök kérdősőre: észlelt-e Vargával kapcsolatban szabálytalanságokat? - Ordas tagadó választ ad, de azután elismori, hogy több irányból bizalmatlanságról értesült Vargával szemben, mikor az a Balaton mellett, egyik napról a másikra 42000 forintos villát vett. Ekkor mégyszemközt kérdést intézett Vargához, aki bizonyos eschszlovákiai öröksőgre hivatkozott. Errő határozottan emlékszik Ordas, Varga viszont rendőrségi vallomásai során a legzavarosabb magyarázkodásokba közdött a villa vételárának eredetét illetőleg, vőgöl is amerikai öröksőgnél kötött ki.

Ordas védője állandóan "móltóztassók"-ozza védőncőt; a tanácselnöknek kell figyelmeztetnie ennek a kifejezésnek az elhasználására. /Folyt.köv./

Bokor Sándor és társai a népbiróság előtt

Tő & Ku/Sk/Ko Gá A népbiróság László Dezső tanácsa ma folytatólagosan tárgyalta annak a nyilas bandának bünyőjét, amelynek vezetője Bokor Sándor volt. Ma a tanuk csoportjára került sor. Súlyosan terhelő vallomások hangzóttak el arról, hogy Bokor és társai milyen képzeletet felülmaló kinzással győttőtték az üldözöttteket, hogyan menekült meg néhány ember a dunaparti sortűzekből, hogy gyilkoltak le ártatlan gyermekokat, férfiakat és nők százait, mikőppen kínozták a fagyos tőlben meztelenre votkőztetett áldozataikat.

/Folyt.köv./

LP

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1948 szeptember 28.

15 óra — perc

/Bokor Sándor és bűntársai a népbíróság előtt, 1.folytatás/T8 & Ku/Sk/Ko Gá

A szembesítések alkalmával a vádlottak felhábitó módon tagadnak, legtöbbször azt hangsúlyoztatják, "őtt sen voltak". Amikor az egyik nő arról kezdett vallani, hogyan hántalmazták szöggel kivert szíjakkal, a hallgatóság sorából valaki elájult. A hallgatóság zúgó felhábitó dással fogadta a szörnyűségekről elhangzott vallomásokat és csak a tanácselnök erőltetése akadályozta meg, hogy még ne lincseljék a minden emberi érzésükből kivetkőzött vádlottakat. /folyt.köv./

Október elsőjétől autóbussra, továbbá autóbussra és villamosra érvényes bérletet rendszeresít a Boszkárt

Bp & Vr/SH/Ko Gá A Boszkárt október elsőjétől autóbussra, továbbá autóbussra és villamosra érvényes bérletjegyeket rendszeresít. Az arekészes, csak autóbussra érvényes havi bérletjegy ára 170 forint, míg az arekészes villamosra és autóbussra egyaránt érvényes havi bérletjegy 200 forintba kerül. Az arekészműködési bérletjegyek ára 50 százalékkal magasabb. /MTI/

Művészeti szempontok az új iskolaépületeknél

VKM & Mn/Ko Gá Az Építéstudományi Intézet legutóbbi vitáján az új általános iskolai építéttípusokkal foglalkoztak. Ennek kapcsán az ankót megvitatta az Unopólyák előjára jól felhasználható előcsarnok problémáját. Felmerült az a terv is, hogy az előcsarnokban az iskola névadójának művészeti szobrát, vagy freskóját helyezték el. /MTI/

Gyilkossági a tábla is börtönre ítélte Podmaniczky Félixet

T8 & Kn/Sk/Ko Gá Podmaniczky Félix, volt budapesti filmrendező még 1942-ben elhagyta felesége Kovács István kereskedő kedvőért. Podmaniczky kérésére újra visszaköltözött hozzá, azonban másodszor is elhagyta. Évekig tartott közöttük ez az áldatlan állapot, amikor 1944 decemberében az ostrom alatt újra megjelent Podmaniczky nő férje lakásán és kijelentette, hogy végleg vele marad. Alig voltak azonban néhány órát együtt, amikor Kovács nagy szitkozódások közepette berontott a lakásba és követelte, hogy Podmaniczky nő térjen vissza hozzá. Podmaniczky és Kovács összevesztek, dulakodni kezdtek, verekedés közben Podmaniczky előretolta revolverét és azzal a kereskedő felé lőtt, aki halálos sebet kapva, azonnal meghalt. Annak idején a budapesti törvényszék szándékos emberölés büntetőjével egyévi börtönre ítélte Podmaniczkyt. Fellebbezés folytán ma foglalkozott az ügyrel a tábla Eigen-tanácsa, amely helybenhagyta a törvényszék ítéletét. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1948 szeptember 28.

15 óra 50 perc

Önköltségesülkmentési mozgalom a textilipari üzemekben

IE/IE/Hné Gá Az ipari termelés valamennyi ágához hasonlóan a textiliparnak is központi kérdése az önköltségesülkmentés. A Textilmunkások Szakszervezete ezért elhatározta, hogy az üzemekben önköltségesülkmentési mozgalmat indít. A mozgalom első akciójaként október 3.-án, vasárnap reggel fél 9 órai kezdettel önköltségesülkmentési ankót rendez a Vasas-színház helyiségében. Az ankóra meghívják a jelentősebb textilipari üzemek vállalatvezetőit, szakszervezeti funkcionáriusait, versenytitkárait, él munkáscit, valamint az iparügyi minisztérium és az ipari központok képviselőit. Az ankóton Szilágyi Béla, a Textilipari Igazgatóság elnöke az önköltségesülkmentés szervezéséről, Döbröntei Károly, a Textilmunkások Szakszervezetének főtákará pedig az önköltségesülkmentés tömegmozgalomról szóló beszámolójáról tart előadást. /MTI/

/A földmivoltásügyi minisztérium panaszait a népbíróság előtt, 2.folyt/

T8 & Ni/Sk/Hné Gá Poór Mihály előadót, a következő vádlottat terheli a felelősség azért, hogy a "Gazdaságtan" című könyv kinyomtatott íveinek egy részét esomagosra, tüzelésre használták fel. Ily módon 27.000 iv semmisült meg 15000 forint értékben.

Rótai Antal számviteli főtanácsost súlyos felelősség terheli az Államháztartási jogszabályok megsértéséért. Rótai iparigazgató nélkül az FM gépkocsijainak felhasználásával jogszabályellenesen bérfuvarozást végeztetett, amelynek tiszta haszna 14.000 forint volt. Ebből a hasznból 2.000 forintot kapott. Gyarmati népbiztos rámutat arra, hogy a vizsgálat alkalmával tömegével találtak bonokat, amelyekre minden további nélkül nagyobb összegeket adtak ki. A kiadott bonokról soha el nem számoltak. A vádlott számviteli főtanácsos beismeri, hogy nem állott jogában magának részére bérfuvarozást végeztetni, arra hivatkozik azonban, hogy erről felettesei tudtak.

Lónyai László előadó, a következő vádlott súlyos hivatali kötelességsértést követett el azzal, hogy 1946 októberétől 1948 májusáig 125.000 svájci frank követelésre vonatkozó ügyiratot írásban tartott, súlyos kárt okozva ezzel az államkincstárnak. Lónyai azzal védekezik, hogy a követelésre vonatkozó ügyirat visszatartás ra Ottó Ernőtől kapott utasítást.

Ottó Ernő a szembesítés során szerényen végig tartotta magát, hogy "zavarosan adta elő a dolgokat". Ő - Ottó - nem adott utasítást arra, hogy ilyen hosszú ideig fiókjában tartsa ezt a fontos ügyiratot. Véleménye szerint Lónyainak azt irattárba kellett volna tennie. Olti tanácselnök elutasította Lónyai védőjének szabadlábra helyezési kérvényét. A tárgyalást délután folytatják. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 25. kiadás

1948 szeptember 28

16 óra 40 perc

Fehér könyv a MAORT szabotázsügyéről

K8/Sk/Hné Gá A magyar kormány "A magyar belügyminiszterium közlése a MAORT szabotázsügyéről" címmel fehér könyvet adott ki. A könyv bevezetőben közli a Magyar Köztársaság belügyminiszteriumának Államvédelmi hatóságának 1948 szeptember 22.-én a MAORT szabotázsügyéről kiadott közleményét, majd ismerteti a német-amerikai együttműködést a MAORT-nál a háború alatt és a szabotázsakciók politikai hátterét. Ezután a könyv a vizsgálat adatai és az elhangzott beismerő vallomások alapján részletesen ismerteti, hogyan folyt a szabotázs a MAORT-nál pénzügyi téren, hogyan szabotálták a tervegazdálkodást és milyen műszaki szabotázs folyt a kutatás és a termelés terén. Külön foglalkozik a könyv a Lissz.-Budapest közötti földgázvezeték megépítésének elszabotálásával, végül pedig több oldalon keresztül faesimilében közli Ruedemann Pál, Barnatine György, Papp Simon és Abel Bódog sajátkezűleg írt vallomásait és az angolnyelvű vallomások magyar nyelvű fordításait. A könyv megjelent szövegrészt angol fordításban is. /MTI/

Ortutay Gyula kultuszminiszter adja át rendeltetésének a századik tanulóotthont

Kir & Ki/Hav/Hné Gá Debreceen, szeptember 28. Szombaton, október 2.-án Téglás községben ünnepélyes külsőségek között avatják fel a századik tanulóotthont, amelyet a volt Dégenfeld-kastélyban rendeztek be. Az ünnepélyes felavatáson részt vesz Ortutay Gyula kultuszminiszter is és ő adja át rendeltetésének az új tanulóotthont. /MTI/

Győrött kivégeztek egy szadista esendőmnyomozót

Kir & Fe/Hav/Hné Gá Győr, szeptember 28. A győri törvényszék udvarán kedden délben akasztással végrehajtották a halálos ítéletet Sente László volt komáromi esendőmnyomozó őrmesteren. Szentét néppellenes és háborús bűncselekmények miatt ítélték halálra és kegyelmi kérést a köztársasági elnök elutasította. /MTI/

/Bokor Sándor és bűntársai a népbíróság előtt, 2.; folytatás./
T8 & Ku/. Sk/Hné Gá Több torholó tanu vallomása után a tanácselnök közölte, hogy a tárgyalást holnap reggel folytatják. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1948 szeptember 28

16 óra 45 perc

Mit kell tudni a vetőmagtisztításról

ME & Gy/Hné Gá A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében csak jól tisztított buza, rozs, árpa és zab vetőmagot szabad elvetni. A vetőmag kitisztításáról a gazda köteles gondoskodni és amennyiben megfelelő magtisztítógéppel nem rendelkezőnek, a vetésre szánt gabonát ki kell tisztíttatni.

A rendelet végrehajtásának biztosítása érdekében minden magtisztítógépet köteles a tulajdonosa üzembeállítani és azzal szükség szerint börtisztítást végezni. Aki a birtokában lévő magtisztítógépet önhibáján kívül üzembeállítani nem tudja, köteles ezt a gazdajegyzőnek, vagy ahol gazdajegyző nem működik, a községi termelési bizottságnak bejelenteni. Az így bejelentett gépeket a földművelésszövetkezetek útján tartják üzemben.

Attól, aki magtisztítógépet saját hibájából nem állította üzembe, a gépet a kihágási eljárás egyidejű megindítása mellett és annak ítélete alapján el lehet kobozni.

A tisztítógéppel nem rendelkező gazdákat a gazdajegyzők és a termelési bizottságok is támogatják és szükség esetén kijelölik azt a tisztítógépet, amelynek az illető gazdák vetőmagját ki kell tisztíttatnia.

A vetőmagtisztítási díjakat a Gazdasági Főtanács úgy állapította meg, hogy azokat még a gyengébb anyagi körülmények között lévő újonnan földhözjuttatottak is meg tudják fizetni. A gépi maghajtású szelektorzás díja nézsámkint 2.40 forint, ha pedig a gépkörűli munkát a tisztítató látja el, úgy csak 1.80 forint. Kézimeghajtású szelektorrall végzett tisztítás nézsámkint 2.40 forint, de ha minden munkát a tisztítató végez, úgy 1.50 forint. A közeli szelektorzás díja 1 forint, a triörzésé pedig 1.20. Zab tisztítása esetén 21 százalék pótdíj számítható. Az esetben, ha a tisztítandó mag 15 százaléknál több idegenanyagot tartalmaz, 20 százalék pótdíj számítható.

A vetőmagtisztítás végrehajtását a gazdasági felügyelők, gazdajegyzők, községi termelési bizottságok és a népi bizottságok ellenőrzik. /MTI/

Mit láttak az amerikaiak az egrí kiállításon

Tud & Mf/M/Hné Gá Eger, szeptember 28. Az egrí centenárius-hét mezőgazdasági-, ipari és kereskedelmi kiállításai bizonyítást tettek a dolgozó hevesmegyei nép fejlődéséről, a bőséges termékről, a demokrácia népgondozó és fejlesztő intézményeiről. Az egrí centenárius-hétre Amerikából is érkeztek látogatók, köztük Luis Stephenson és Charles Monin orvos. Bámulva szemléltek a kiállítások gazdag anyagát és elmondották, hogy az egész ország és az egrí kiállítás szinte kármak tűnik, ha visszagondolnak arra, amit Amerikában Magyarországról olvastak. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1948 szeptember 28

16 óra 55 perc

Szabályozták a dohányárudák nyitvatartási idejét

PM & Bi/Lt/Hné Gá ^{Eszerint} A pénzügyminiszter szabályozta a kizárólagos dohányárudák nyitvatartási idejét. Október 1-től március 31-ig az ország egész területén hétköznapokon 7 órától 13 óráig és 15 órától 18 óráig, április 1-től szeptember 30.-ig pedig 7 órától 13 óráig és 15 órától 19 óráig kötelesek nyitvatartani.

A dohányárusok üzletüket a kötelező nyitvatartási idő előtt egy órával kinyithatják. Azokban a községekben és városokban, amelyekben vagy amelyekhez közel korlátlan dohányeladási engedéllyel rendelkező üzlet is van, a kizárólagos árusok a községben lévő üzletek számára megállapított időben tarthatnak nyitva. A főváros egyes meghatározott forgalmas helyein lévő üzletek télen 21 óráig, nyáron pedig 22 óráig való nyitvatartásra lesznek kötelezve.

A déli szünetben, 13 óra és 15 óra között, a kizárólagos dohányárusok hétköznapokon nyitva tarthatnak. Vasárnap és a többi törvényes munkaszüneti napokon, valamint a Gergely-naptár szerinti ünnepnapokon 9 órától 13 óráig ügyeleti szolgálatot tartanak.

A pályaudvarokon és egyéb forgalmas helyeken lévő dohányárudák a hely fokozottabb látogatottsága alatt a kötelező időn túl is nyitva tartandók. /MTI/

Asszonyparlament Egerben

Tud § Mf/M/Hné Gá

Eger, szeptember 28.

Az egri centenáris héten majdnem kétezer hevesmegyei asszony ült össze, hogy a dolgozó asszonyok problémáit megvitassák. Kovács Margit és Gara Vera központi kiküldöttek méltatták a hevesmegyei asszonyparlament feladatait, majd Komolyai Agostonné siroki parasztasszony és Reisinger Mária országgyűlési képviselőnők felhívták a megye dolgozó asszonyait, hogy valósítsák meg a munkásparaszti és haladó értelmiségi egység megteremtésével a népi demokrácia célkitűzéseit. /MTI/

Kodály Zoltán sikere Angliában

MKH § Hné/Gá

Kodály Zoltán nagy sikerrel vezényelte a Worcesterben megtartott kórusünnepélyen "Missa brevis" című műve zenekari változatának első előadását. Kodály - mint a Művészeti Tanácsnak sürgönyözve Londonból - a jövő hét elején érkezik Budapestre, hogy részt vegyen a Bartók-verseny előkészítésében. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás

1948 szeptember 28

17 óra 20 perc

Jerő Ernő megtekintette a szegedi Tisza-híd építkezését - Novemberre kész a híd

KM & Sk/Hné Gá

Szeged, szeptember 28.

Jerő Ernő közlekedésügyi miniszter kedd délelőtt meglátogatta a szegedi Tisza-híd építkezését. A híd építése igen komoly lépésekkel halad a befejezés felé. A miniszter munkatársaival végigment a vasszerkezetre lefektetett deszkákon Ujszegedre és a helyszínen sorra megbeszélte a felmerülő problémákat.

Az építésvezetők jelentése szerint november végén befejezik a híd építését.

A miniszter ezután meglátogatta a Magyar Dolgozók Pártja ujszegedi pártiskoláját és elbeszélgetett a hallgatókkal, majd megnézte a most újjáépített makói Maros-hídat. /MTI/

Keoskamét, egészségügyi központ

Tud § Mf/M/Hné Gá

Keoskamét, szeptember 28.

A keoskaméti tanyavilágnak eddig csak 40 százaléka volt egészségvédelmi szolgálattal ellátva. A város közigazgatási bizottságának ülésén a tisztifőorvos most bejelentette, hogy a város egészségügyi központját fejlesztik és ebbe az egész tanyavilágot bevonják. /MTI/

Boldizsár Iván államtitkár a MAOHT szabotázsügyéről kiadott Fehér könyvről

Kö/Sk/Hné Gá

Boldizsár Iván külügyi államtitkár kedden délben a külügyminiszteri irodában rendezett sajtófogadáson a magyar külügyi sajtó képviselői előtt részletesen ismertette a magyar kormánynak a MAOHT szabotázsügyéről kiadott Fehér könyvét. Rámutatott, hogy a MAOHT szabotázsügye nem indokolatlanul keltett világszerte nagy érdeklődést. Valóban szokatlan, hogy egy állam egy külföldi koncessziós vállalat vezetőit szabotázzsal vádolja, de még szokatlanabb dolog az, hogy egy országgal koncessziós viszonyban lévő kereskedelmi vállalat vezetői a kereskedelmi és politikai tisztesség legelősebb szabályait sértve, súlyosan megkárosítsák azt az államot, amellyel koncessziós viszonyban vannak. Itt pedig ez történt. A magyar kormány teljesen tisztában van azzal, hogy helyesen, jogosan, az egyedül lehetséges módon járt el. A Fehér könyvben facsimilében közölt vallomásokból az egész világ meggyőződhet arról, hogy itt hosszú és tervszerű szabotázs történt, még pedig nemcsak egyes itteni vezetőknek az egyéni kezdeményezéséből, hanem a vállalat amerikai vezetőinek politikai és gazdasági felsőbb utasítására. /Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás

1948 szeptember 28

17 óra 40 perc

/Boldizsár Iván Államtitkár a MAOBT szabotázsügyéről kiadott Fehér könyvről, folytatás./

K8/Sk/Hné GÁ A szabotázsakció politikai hátterének ismertetése során kiemelte az Államtitkár Ruedemann és Bannatine vallomásainak azt a részét, amely szerint ők a Standard Oil vezetés személyiségeitől utasítást kaptak, törekedjenek Magyarországon arra, hogy az olajtermelés esükkjen, amire azért van szükség, mert a vállalat amerikai vezetői szerint nem kívánatos, hogy a szovjet érdekszférába tartozó délkelet-európai államok olajjal rendelkezzenek.

Sajnálatos és szegényletes - mondotta a további ismertetés során az Államtitkár - hogy ezek az amerikai nagytőkés és magyarországi exponenseik találtak magyar zsoldosokat, árulókat; akik ezeknek az imperialista köröknek az elgondolásait megvalósították.

Végül idézte az Államtitkár a könyvnek azt a megállapítását, hogy a szabotázs politikai indokok, az amerikai nagytőkének a magyar demokrácia iránt táplált gyűlölete váltotta ki és, hogy az amerikai körök utasítására a Standard Oil Company központjának irányításával a Standard ittoni képviselőinek közvetlen vezetésével a magyar demokrácia ellen irányuló, politikai célzatu, rendszeres szabotázs folyt évekön keresztül.

Ezzel kapcsolatban rámutatott arra, hogy a vádlottak ugyan politikai okokból követték el a cselekményeket, lényegében azonban olyan dolgokat hajtottak végre, amelyek politikai motivumok nélkül is minden országban büntetendő cselekményeknek minősülnek. /MTI/

A Magyar Ruggyantaárugyár Rt. vezetőinek árdragítási bűnügye

T8 & Sy/Gy/Hné K8 Az államügyészség most nyújtotta be a vádiratot az uzsorabíróságnak a Magyar Ruggyantaárugyár Rt. vezetőinek árdragítási bűnügyében. Bruck Andor igazgató, Poldermann Lajos helyettes igazgató, Woszlónyi János igazgató, továbbá Dános Ernő hites könyvvizsgáló, dr. Fardok Mátyas miniszteri tanácsos és K. Fábian Elemér revizor szerepelnek a bűnügyben vádlottakként. A vád szerint az Anyag- és Archivatal múlt év elején részletes revíziót rendelt el a vállalatnál és Dános Ernőt küldte ki, mint hites könyvvizsgálót. Dános összejárt a vállalat vezetőivel, hánis kalkulációs alapon mutatták ki az üzleti eredményeket és ezzel súlyosan megkísérelték elsősorban a fogyasztókat. A nyersgumi beszerzési áránál közel 18 millió forint illetéktelen nyereség mutatkozott és ugyanennyi összeg erejéig károsodott a fogyasztók között. /Folyt.köv./

7

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1948 szeptember 28

17 óra 50 perc

/A Magyar Ruggyantaárugyár Rt. vezetőinek árdragítási bűnügye, folytatás/

T8 Sy & Gy/Hné K8 Az is vád, hogy 1946 augusztus 1-től kezdve külön juttatásban részesültek a vállalat vezetői és maga a könyvvizsgáló is, ami szintén tilos cselekmény. Az árdragítások körül is súlyos visszaéléseket állapították meg az Archivatal nemrég megtartott vizsgálata során és ezek alapján emeltok azután vádat az ügyben szereplők ellen. A bűnügyet a napokban tárgyalja a munkásbíróság. /MTI/

Nagy jelentőségű újjászervezősek az orvosképzésben

VKM & Lt/Lt/Hné K8 A vallás- és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyta az orvoskari reformbizottságnak az orvosképzés újjászervezésére vonatkozó javaslatait. A reformok a miniszteri rendelet értelmében egyelőre az első éves hallgatókra vonatkozóan lépnek életbe. A rendelet első pontjai a kötelező kollegiumokra, a kollokviumokra és az első szigorlatra vonatkozó intézkedéseket foglalják magukban. Az új tanterv szerint az első éves hallgatókat husznál nem magasabb létszámú csoportokra kell osztani. Az előírt kötelező tananyagot a profeszörök által kijelölt segéd-tananyagot adja elő. Az orvostanhallgatóknak csoportokra való beosztása és az előadások, valamint a gyakorlatok pontos látogatásának ellenőrzése a Medikus Kör feladata. A csoportok egyes vezetőit az illető professzor a segéd-tananyagból jelöli ki, de szükség esetén magántanárok és közoktatási főorvosok is számbajöhetnek.

A rendelet a tanszék nyilvános rendes, illetve nyilvános rendkívüli tanárait felmenti az egész tananyag kötelező előadása alól. A nyilvános rendes, illetve rendkívüli tanárok a jövőben csak az újabb kutatási irányokra vonatkozó anyagot adják elő a hallgatóknak.

A tanszék tanárai havonta legalább egyszer oktatási értekezletet tartanak a hozzájuk tartozó csoportvezetőkkel. A csoportokon belül az oktatásnak legalább két óráig kell tartani egyfolytában, olyképen, hogy az első órát a tananyag előadására és megbeszélésre, a második órát pedig a hallgatók gyakoroltatására fordítják. Gondoskodni kell arról, hogy az egyes csoportoknak megfelelő beteganyag álljon rendelkezésre, aminek érdekében meg kell szervezni a betegirányítást. A vizsgákon a csoportokban teljesített munka különös súllyal esik latba. A vizsgáknak egyébként nem pusztán elméletieknek, hanem gyakorlati szorosban egybekötöttnek kell lenniük. /MTI/

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1948 szeptember 28.

18 óra -- perc.

A móri szovjet hősi emlékmű merénylői a rögtönítélő bíróság előtt

T8 & Ma/Sk/Pl Gá Megírtuk, hogy a budapesti büntetőtörvényszék mint rögtönítélő bíróság szerdán délelőtt vonja felelősségre a móri szovjet hősi emlékmű ellen elkövetett robbantás tetteit. A bűnügy elsőrendű vádlottja Stumpf Alajos, a felszabadulás előtt német katona, majd német kém volt. A német katonai parancsnokság utasítására megalapította a Dráva-légiót, amelynek vezetője lett. Mint ilyen parancsot adott arra, hogy a légió birtokában lévő robbanóanyagokat kátrányos papírba csomagolva Zalamogyében rejtse el, hogy ott a front átvonulása után német ojtóernyős szabótörök a robbanóanyagok felhasználásával szabotázs-akciót hajtsanak végre az olajvidéken.

A felszabadulás után Stumpf Alajos Mór községben helyezkedett el, ahol az utóbbi időben maga köré igyokozott vonni azokat a fitalomberokat, akiket alkalmasnak talált arra, hogy a robbanóanyagok felhasználásával velük terrorselekményeket végeztesen. Ez év szeptember 20-án Harpauer György lakásán összegyűlt fiatalokkal közölte, hogy a jelenlegi államrendet erőszakos uton szándékozik megváltoztatni. Elmondta, hogy az általa létesített szervezet fonttartsához szükséges pénzt rablás útján kívánja előteremteni, ezenkívül beszélt arról, hogy a móri Kommunista Párt helyiségében, valamint a bányaszőlőben robbantásokat kellene végrehajtani.

A merénylőhöz szükséges robbanóanyagot úgy szerezte be, hogy utasítást adott Albrecht Imre volt tornyiszentmiklósi lakosnak, hogy a Dráva-légió által Zalamogyében elcsott robbanóanyagból küldjön fel részére egy nagyobb mennyiséget. Albrecht a kérésnek eleget is tett és utasította Tornyiszentmiklóson lakó hozzátartozóját, hogy a robbanóanyagokat postai uton továbbítsák és a csomagra "alma és álmiszor" megjelölést irjanak. A csomag meg is érkezett és annak tartalmát Stumpf Alajos lakásán tartotta szeptember 23-ig, amikor is öccsével, Stumpf Jánossal, aki ugyancsak tagja volt a Dráva-légióknak, átvitotta Harpauer György lakására, ahol öccse és Harpauer György jelenlétében a robbantáshoz szükséges robbanóanyagot összeszerelték és úgy Harpauer Györgyöt, mint öccsét kiiktatták annak közlésére. Ezt követően szeptember 23-ról 24-ére virradó éjszaka hajnali 2 órakor Stumpf János és Harpauer György a robbanóanyagokkal kimentek a móri szovjet emlékműhöz. Harpauer átadta a nála levő alkatrészeket Stumpf Jánosnak, majd figyelőállásba helyezkedett, amíg Stumpf János elhelyezte az emlékmű talapzatán, egy koszorú alatt a robbanóanyagot és az időzítő berendezéssel állított gyutacsot működésbe hozta. A robbantás nem egy óra múlva következett be, hogyan azt Stumpf Alajos tervezte, azonban szeptember 24-én délelőtt negyed tizenegy órakor a robbanóanyag felrobbant, az emlékmű megrongálódott és a környékbeli ablakok betörték. Az elrendelt nyomozás során Stumpf Alajos lakásán nagymennyiségű robbanószert találtak.

/Folyt.köv./ V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1948 szeptember 28

18 óra 05 perc

A móri szovjet emlékmű merénylői a rögtönítélő bíróság előtt, folytatás/

T8 & Ma/Sk/Hnó Gá Mindezek alapján az államügyészség vádat emel Stumpf Lajos, Stumpf János, Harpauer György és Albrecht Imre, mint tettestársak ellen robbantószó és robbanóanyag elűllítésével, tartásával és használatával elkövetett bűntett miatt. Ilyen előzmények után indítványozta az államügyészség a rögtönítélő bíróság összehívását, amely mint azt már megírtuk, szerdán délelőtt vonja felelősségre a vádlottakat. /MTI/

Ordas Lajos püspök és társai a munkásbíróság előtt, 4. folytatás./

T8 & UL/Cy/Hnó Gá A szünet után Radvánszky Albert egyetemes egyházi felügyelő kihallgatásra került sor. Az elnök kérdésre előadta, hogy 1947-ben két alkalommal 21.000, egyszer pedig 30.000 dollár segélyt kapott a magyarországi evangélikus egyház Amerikából. Radvánszky a bejelentés elmulasztásával kapcsolatban jóhiszeműsége - hivatkozik. - Mikor külföldi pénzekkel dolgoztak - kéri a tanácselnök - nem kérdezték meg az ügyészüket, hogy mit kell azzal csinálni?

- Nem ... Azt gondoltuk, hogy nem lesze bből.

somni baj.

Az után tudakozódik a tanácselnök, hogy ellenőrizte-e a vádlott Varga Sándor hivatali működését? Radvánszky - mint minden kérdésre - erre a kérdésre is kitörő választ ad és a segélyosztó bizottság mellé rendelt ellenőrzőbizottságra hivatkozik, mint amely szervnek lett volna kötelessége elsősorban az ellenőrzés.

- Varga Sándort mindig tisztességes embernek ismertem - jelenti ki Radvánszky s igen csodálkozik, mikor súlyos visszaéléseiről értesül s arról, hogy a Varga vezetése alatt álló főtitkári hivatalban megtartott revizori vizsgálat 170.000 forint hiányt mutatott ki.

- Enlítették Önnek Varga a villavételt Balatonföldváron? - kéri az elnök.

- Mondta. De azt nem kérdeztem, miől vette. Ezután Varga Sándort, a harmadrendű vádlottat vezeték elő. /Folyt.köv./

T.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1948 szeptember 28.

18 óra -- perc.

A móri szovjet hősi emlékmű merénylői a rögtönítélő bíróság előtt

Tó & Ma/Sk/Pl Gá Megírtuk, hogy a budapesti büntető törvényszék mint rögtönítélő bíróság szerdán délelőtt vonja felelősségre a móri szovjet hősi emlékmű ellen elkövetett robbantás tetteit. A bűnügy elsőrendű vádlottja Stumpf Alajos, a felszabadulás előtt német katona, majd német kém volt. A német katonai parancsnokság utasítására megalapította a Dráva-légiót, amelynek vezetője lett. Mint ilyen parancsot adott arra, hogy a légió birtokában lévő robbanóanyagokat kátrányos papírba csomagolva Zalaegerszegben rejtse el, hogy ott a front átvonulása után német ejtőernyős szabótörök a robbanóanyagok felhasználásával szabotázs-akciót hajtsanak végre az olajvidéken.

A felszabadulás után Stumpf Alajos Mór községben helyezkedett el, ahol az utóbbi időben maga köré igyekezett vonni azokat a fiatalbőröket, akiket alkalmasnak talált arra, hogy a robbanóanyagok felhasználásával velük terrorselekményeket végeztesen. Ez év szeptember 20-án Harpauer György lakásán összegyűlt fiatalokkal közölte, hogy a jelenlegi államrendet erőszakos uton szándékozik megváltoztatni. Elmondta, hogy az általa létesített szervezet fenntartásához szükséges pénzt rablás útján kívánja előteremteni, ezenkívül beszélt arról, hogy a móri Kommunista Párt helyiségében, valamint a bányászudulón robbantásokat kellene végrehajtani.

A merénylethez szükséges robbanóanyagot úgy szerezte be, hogy utasítást adott Albrecht Imre volt tornyiszentmiklósi lakosnak, hogy a Dráva-légió által Zalaegerszegben elcsott robbanóanyagból küldjön fel részére egy nagyobb mennyiséget. Albrecht a kérésnek ologot is tett és utasította Tornyiszentmiklóson lakó hozzátartozóját, hogy a robbanóanyagokat postai uton továbbítsák és a csomagra "alma és élelmiszer" megjelölést irjanak. A csomag meg is érkezett és annak tartalmát Stumpf Alajos lakásán tartotta szeptember 23-ig, amikor is becsévol, Stumpf Jánossal, aki ugyancsak tagja volt a Dráva-légiónek, átvitette Harpauer György lakására, ahol becsévol és Harpauer György jelenlétében a robbantáshoz szükséges robbanóanyagot összeszerelték és úgy Harpauer Györgyöt, mint becsévol kiiktatták a közlésére. Ezt követőleg szeptember 23-ról 24-ére virradó éjszaka hajnali 2 óraker Stumpf János és Harpauer György a robbanóanyagokkal kimentek a móri szovjet emlékműhöz. Harpauer átadta a nála levő alkatrészeket Stumpf Jánosnak, majd figyelőállásba helyezkedett, amíg Stumpf János elhelyezte az emlékmű talapzatán, egy koszorú alatt a robbanóanyagot és az időzítő berendezéssel ellátott gyutacsot működésbe hozta. A robbantás nem egy órávalva következett be, hogyan azt Stumpf Alajos tervezte, azonban szeptember 24-én délelőtt negyed tizenegy óraker a robbanóanyag felrobbant, az emlékmű megrongálódott és a környékbeli ablakok betörték. Az elrendelt nyomozás során Stumpf Alajos lakásán nagymennyiségű robbanószert találtak.

/Folyt.köv./

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32. kiadás

1948 szeptember 28

18 óra 05 perc

A móri szovjet emlékmű merénylői a rögtönítélő bíróság előtt, folytatás/

Tó & Ma/Sk/Hró Gá Mindezek alapján az államügyészség vádat emel Stumpf Lajos, Stumpf János, Harpauer György és Albrecht Imre, mint tettestársak ellen robbantószert és robbanóanyag előállításával, tartásával és használatával elkövetett bűntett miatt. Ilyen előzmények után indítványozta az államügyészség a rögtönítélő bíróság összehívását, amely mint azt már megírtuk, szerdán délelőtt vonja felelősségre a vádlottakat. /MTI/

Ordas Lajos püspök és társai a munkásbíróság előtt, 4. folytatás./

Tó & UL/Gy/Hró Gá A szünet után Radvánszky Albert egyetemes egyházi felügyelő kihallgatásra került sor. Az elnök kérdésére előadta, hogy 1947-ben két alkalommal 21.000, egyszer pedig 30.000 dollár segélyt kapott a magyarországi evangélikus egyház Amerikából. Radvánszky a bejelentés elmulasztásával kapcsolatban jóhiszeműsége * hivatkozik. - Mikor külföldi pénzekkel dolgoztak - kéri a tanácselnök - nem kérdezték meg az ügyészüket, hogy mit kell azzal csinálni?

semmi baj.

- Nem ... Azt gondoltuk, hogy nem lesze bből.

Az után tudakozódik a tanácselnök, hogy e llen-örizte-e a vádlott Varga Sándor hivatali működését? Radvánszky - mint minden kérdésre - erre a kérdésre is kitörő választ ad és a segélyosztó bizottság mellé rendelt ellenőrzőbizottságra hivatkozik, mint amely szervnek lett volna kötelessége elsősorban az ellenőrzés.

- Varga Sándort mindig tisztességes embernek ismertem - jelenti ki Radvánszky s igen esodálkozik, mikor súlyos visszaéléseiről értesül s arról, hogy a Varga vezetése alatt álló főtitkári hivatalban megtartott revizori vizsgálat 170.000 forint hiányt mutatott ki.

- Enlítették Önnek Varga a villavételt Balatonföldváron? - kéri az elnök.

- Mondta. De azt nem kérdeztem, miből vette. Ezután Varga Sándort, a harmadrendű vádlottat vezetik elő. /Folyt.köv./

L

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33. kiadás

1948 szeptember 28

18 óra 45 perc

A HDSZ Gyógyszerészszakosztálya beolvad az Egészségügyi Alkalmazottak Szakszervezetébe

IR/IR/Hné Gá Olt Károly népjóléti miniszter nyitja meg október 10.-én a Centenáris Gyógyszerész Hetet. A Gyógyszertári Dolgozók Szakszervezete ennek keretében taggyűlést tart, melyen kimondja: beolvad az Egészségügyi Alkalmazottak Szakszervezetébe. A taggyűlésen többek között felszólal dr. Noil Emil, az Orvosszakszervezet főtitkára is és itt nyitják meg a szakmunkás-tanfolyamot, melyen gyógyszerári laboránsokat és technikusokat főlév alatt szakmunkásokká képeznek ki.

A Centenáris Gyógyszerész-hét folyamán avatják föl a Gyógyszerészmúzeumot és a Kazay Endre Gyógyszerész Otthont is. /MTI/

Úszás katasztrális haldal több cukorrépagot termelünk idén, mint a háboru előtti évek legnagyobb termésének idején

IR/IR/Hné Gá A háboru előtti években a cukorrépag-termelés rekordját akkor érték el, amikor 2.800 katasztrális holdon termeltek. 1948-ban mindössze 268 holdon termeltek cukorrépagot, a dolgozó parasztság és a beszállítók tologatásának eredményeképpen azonban 1947-ben már 2.400, 1948-ban pedig 3.300 katasztrális holdon emelkedett a cukorrépag bevetett terület. Különösen szép eredményt ért el ezen a téren a Fejérmegyei Cukorgyárnak termelő Tibold László dunapentelei gazda, aki a gyár többi termelőjének 10,9 hektár területet meghaladva holdanként 18,5 mézsát termelt. /TI/

Kamatmentes hitelre kapnak műtrágyát a gazdák

IR/IR/Hné Gá A Gazdasági Főtanács határozata szerint a 15 holdnál /szálsajtotta területeken 25 holdnál/ kisebb birtokkal rendelkező gazdák között, egyévi kamatmentes hitelre, 2.000 vagon szuperfoszfát és 1.000 vagon pétisó körül kiosztásra. Ezenkívül 50 százalékos készpénzfizetés és 50 százalékosan egyéves hitel mellett 1.000 vagon szuperfoszfát és 300 vagon pétisó ill a gazdák rendelkezésére. Hatvan-kilencven napos kamatmentes hitelre még 500 vagon szuperfoszfát és 200 vagon pétisót osztanak ki.

A műtrágya a helyi földművelésszövetkezetekben szerezhető be. A hitelt igénybevevő gazdáknek kötelezőnek kell aláírniuk a földművelésszövetkezet részére, melyben vállalják a hiteltörlesztésnek megszabott határidőn belüli kifizetését. szuperfoszfát ára másszálként 50 forint, a pétisó 80 forint. /MTI/

V.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás

1948 szeptember 28

19 óra 35 perc

Tizenötövi fegyházra ítelt a népbíróság egy ókszemagykereskedőt

Tü & Ma/Gy/Hné Gá A népbíróság Tutsek-tanácsa kedden egész napon át tárgyalta Vógh István ókszemagykereskedő és felesége háborus és népellenes bűnügyét. A vád szerint Vógh a nyilaspárt gazdasági főnöke volt és mint ilyen, tudomást szerzett arról, hol található nagyobb mennyiségű ókszer. A pártszolgálatosokat aztán elküldte azokra a helyekre, ahol az üldözöttek ókszereiket tartották és hatalmas mennyiségű drágaságokat harásolt így össze. Ezek egy részét saját magának tartotta meg. Vógh egyébként tevékenyen közreműködött a nyilashatalon megszerzésében és megtartásában, a pártszolgálatosokat állandóan utasításokkal látta el, hogy honnan állítsák elő az üldözötteket, akik közül aztán később a nyilasok többeket a Dunapartira kísérték és agyonlőttek. Vógh István tudott arról, hogy milyen uton szerezte forrja a hatalmas értéktű ókszerket és ruhaneműket és azokat férjével együtt mégis megtartotta. Kedden este hirdette ki a népbíróság az ítéletet. A vádlottak tagadásával szemben megállapította, hogy elkövették a természere teljes vagyonelkobzásra, valamint a bűnjelként lefoglalt nagycéltű ókszerek elkobzására, feleségét pedig háromévi börtönrre ítélte. /MTI/

/Ordas Lajos és társai a munkásbíróság előtt, 5. folytatás./

Tü & UL/Gy/Hné Gá Varga Sándor lelkész, az evangélikus egyház főtitkára azzal kezdi vallomását, hogy mindent visszavon, amit korábban beismer. Rendőrségi és ügyészségi vallomásaiban egyaránt vallotta, hogy Radvánszky Albert az egyház pénztárából 1.500 forint kölcsönt vett fel és fedezetül nyolc drab körmőci aranyat helyeztek el a páncélszekrényben. Most ezt is visszavonja és azt állítja, hogy "fogalmam sem volt", hogy ezzel a vallomásával milyen súlyosan vádolja Radvánszkyt.

- Hogy lehet az - kérdi a tanácselnök a vádlottól - hogy ön lépten-nyomon visszavonja, megváltoztatja vallomásait?

Varga nem válaszol, inkább arról kezd beszélni, hogy nem foglalkozott a valutarendelkezésekkel, a "pénzügyi dolgok" nem tartoztak a főtitkári funkciók közé. Csajtai tanácselnök fél 7 órakor félbeszakította a főtárgyalást és folytatását szeddán reggel fél 9 órára tűzte ki. /MTI/

U

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás

1948. szeptember 28

20 óra 15 perc

A földművelésügyi minisztérium panamistái a népbíróság előtt, 3. folyt.

Ni & Gy/Ané Gá Szület után dr. Uray Sándor vádlott kihallgatására került sor. Uray a létezési osztályon működött és Mária-szi Béla díszített miniszteri tisztségviselő részére 4.000 dollár kiutalásáról készített ügyiratot, csak a nyomozó hatóságok óbersége hiúsította meg a pénz átutalását az Amerikában tartzkodó Mária-szinak. Uray a vádiratban tényleg rótt bűnoselekményt tagadta.

Teszelszky László, a földművelésügyi minisztérium régi üdülójének gondoka beismerte, hogy az üdülő részére 41.000 forintért rendelt butorok árából tíz százalékot, 4.100 forintot kapott jutalomként Müller Nándor újpesti gyárostól. Cínikusan azzal védekezik, nem tudta, hogy nem lett volna szabad elfogadnia jutalmát.

Közösleges panama volt ea, amelyet ki fogunk irtani a magyar közéletből - vetette közbe az elnök.

Teszelszky további vallomásából kiderül, hogy hamis számlákat készített, az ágyakat és reklámokat széknek, asztaloknak tüntette fel. Arról, hogy egyéb "üzleteinél" mennyi keresett, nem hajlandó nyilatkozni.

Ön a blakoknt adott el tokostul és árulta a berendezést - állapítja meg a népbíróság. A vádlott ezt tagadja.

Gyarmati népbíróság Tészelszky vallomása alapján újabb vádat emelt a következő vádlott, dr. Jancsó Barna, volt miniszteri osztálytanácsos ellen, akinek kötelelessége lett volna Tészelszky működését ellenőrizni, ezt azonban elmulasztotta. Vallomásából megdöbbentően hanyag kezelés és bűnös gondatlanság állapítható meg.

Szentgály Géza, a propagandaosztály volt elnöke, az OMGE volt alkalmazottja arról vallott, hogy a Solthy utasítására 3.500 zománctábla jogszabályellenes megrendelésével 122.000 forint kárt okozott az államkasszának. Szentgály mindenben Solthy utasítására hivatkozik. Vallott arról is, hogy Solthynak amerikai kapcsolatai voltak. Az amerikai követség épületében résztvettek filmelőadásokon is, a mezőgazdasági filmek tendenciája a nagybirtokrendszer propagálása volt. Solthyék többször összejöttek a Belvárosi kávéházban. Ez a társaság volt földesurakból és nagybirtokosokból állott. Serényi Gusztáv, aki zárt ajtó mögött dolgozott, az amerikai követség tájékoztatóiból és a nyugati lapokból bizalmas jelentéseket készített Bárdnyos Károly és Solthy részére.

Este 7 órakor Olti Vilmos tanácselnök a tárgyalást felfüggesztette s annak folytatását szerda reggel 9 órára tűzte ki. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 36. kiadás

1948. szeptember 28. 23 óra 50 perc

Időjárásjelentés.

& Sa/Sa/Ü
án, kedden este:

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 23-

Az óceáni légtömegek továbbra is nagy erővel árasztják el a brit szigeteket, Skandináviát, Finnországot. A szárazföld belsője felé azonban csak igen lassan tudnak térni. Ennek következtében a Rhonától a Volgáig a loszálló légáramlás uralkomá vált.

Hozánkban kedden is esondos, száraz időjárás uralkodott. A hőmérséklet ezúttal a déli és nyugati megyékben emelkedett 25 fok fölé, míg az északi és keleti megyékben 22-24 fokot mértek.

Budapeston kedden este 21 órakor a hőmérséklet 15 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 mm, gyöngön emelkedő irányzatú.

Várható időjárás szombat estig: Mérsékelt szél, változó felhőzet, valószínűleg eső nélkül. Reggel helyenként köd. A hőmérséklet alig változik. /MTI/

Fogadás a Szovexportnál

Mé/TK/Ü Ö A Szovexport filmvállalat budapesti képviselete a közeljövőben elutazó szovjet filmtársulat bucsuztatására fogadást rendezett. A fogadáson megjelent G.M. Puskin, a Szovjetunió budapesti nagykövete, Szmirnov kulturális attaché, Sztepanova filmrendező, Szemjanov, a Sztálin-díjjal háromszor kitüntetett filmoperátor, Bóka László kultuszállamtitkár, a három filmipari nemzeti vállalat vezetője, Háj Gyula és Balázs Béla írók, filmszakemberek, operatőrök, laboratóriumi munkások és még sokan, akik együtt dolgoztak a szovjet filmtársulattal. A fogadáson a "Farkasvár" című szovjet filmet mutatták be nagy sikerrel, majd Balázs Béla üdvözölte a jelenlévő szovjet előrelőseket. A fogadáson megjelentek baráti beszélgetésben sokáig együtt maradtak. /MTI/ továbbá

Vége.

V.